

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

1
ДИНАР

ВЕЛИКИ ПОПУСТ!

ГОДИНА
XXX
БРОЈ
928
10. X 1969.

ВИТЕЗ
ЗАГАРЕТ

МЕРИ
ПОТИНС

СЛИКА ДОЈАНА
ГРЕЈА

GRIMIZNI
RATNIK

Забавник

НАВ'АЛМИ
НАРОДЕ!!

ВРЕ ВОДА
КАРАВАНА

Рипи
дугачка
ЏАРАПА

ДИЗНИЈАЕНА
Ball-Fantasy

МОБИ ДИК

ВАШАР КЊИГА

РЕТАВ
РАД

САВОЈАК
ИЗ ОЏА

ПРИЧЕ
ИЗ КЛАСИЧНОГ
СТАРИНЕ

УСКОЦИ

БУФАЛО БИЛ
НЕПОБЕДЛИВИ

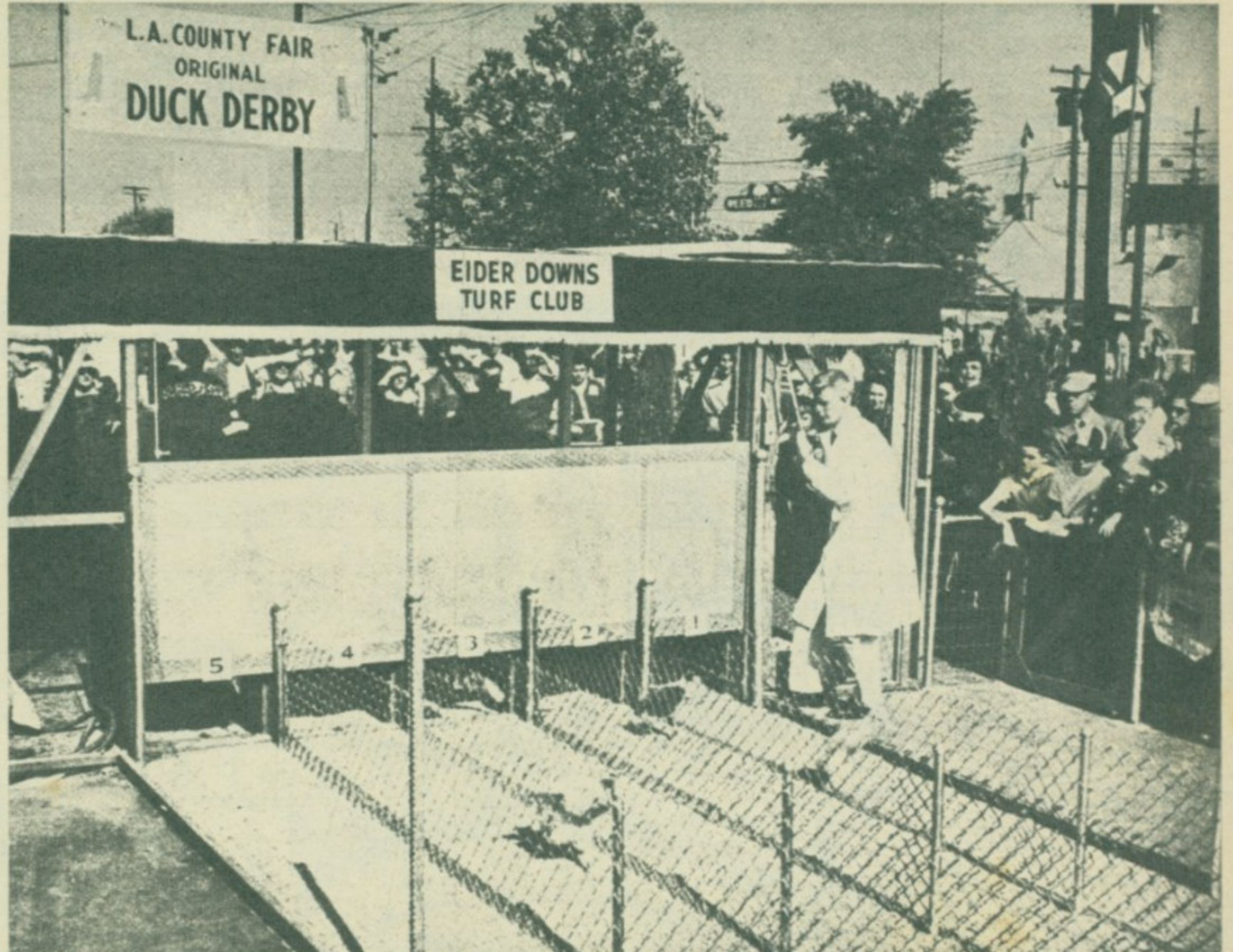
LEGENDA О МОЈИ

ВИКТОР ИГО
БОГОРОДИЧНА
ЦРКВА У ПАРИЗУ

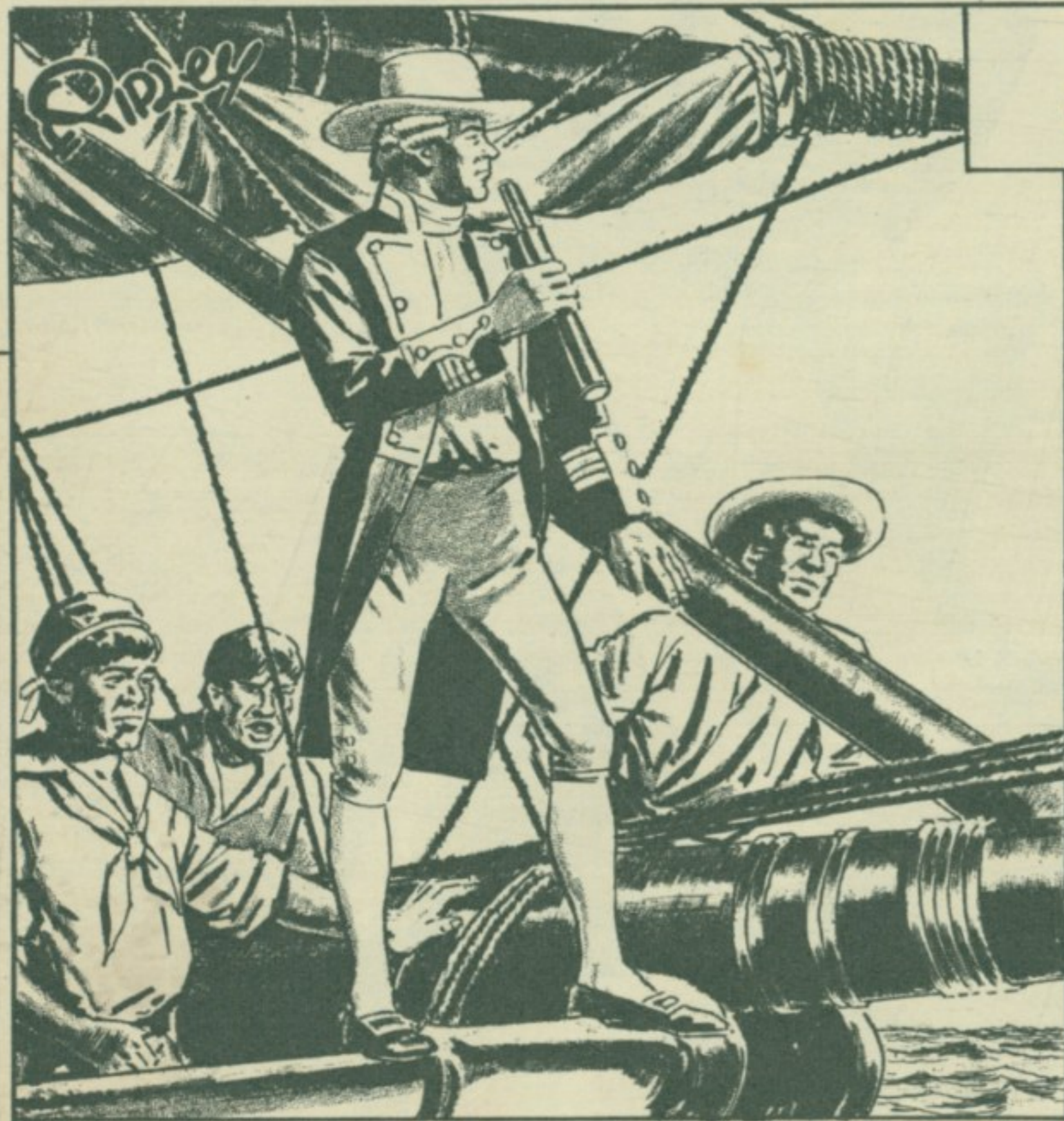
ДОГОДИЛО СЕ...

ПРЕВЕСЛАО АТЛАНТИК. — Пре седам месеци Џон Ферфакс отиснуо се у свом чамцу на весла. Веслајући, препловио је Атлантик пошавши са Канарских острва и недавно стигао у Холивуд (не онај филмски) на обали Флориде. Руке су му од веслања биле толико укочене да није могао ни да се рукује са онима који су га дочекали.

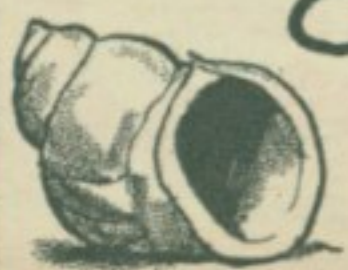

ВЕЛИКИ ДЕРБИ ПАТАКА. — Љубитељи узбудљивих такмичења као да су се заситили трка коња, паса, зечева и нојева. Не узбуђују их више ни олимпијаде жаба-скакачица. Због тога се у Енглеској од пре неколико година одржавају трке — патака. На тркалиште се изводе само патке нарочите, „тркачке“, врсте чија је главна одлика усpravно држање трупа и врата. Трке патака привлаче све више посматрача који узбуђено навијају за своја „грла“. За идућу годину припрема се чак и међународно првенство патака-тркачица из читавог света.

И СПАСОНОСНИ КУПУС

КАДА ЈЕ 1776. ГОДИНЕ КАПЕТАН КУК (1728-1779) КРЕНУО СА 2 БРОДА НА ПЛО-ВИАБУ ОКО СВЕТА, ОЧЕКИВАО ЈЕ ДА ЋЕ ЗБОГ СКОРБУТА ИЗГУБИТИ 60% ПОСАДЕ. АЛИ, У ТОКУ ЧЕТВОРОГОДИШЊЕГ ПУТОВАЊА, ЗАХВАЉУЈУЋИ БРОДСКОМ КУВАРУ КОЈИ ЈЕ СТАЛНО ИЗНОСИО НА ТРПЕЗУ КИСЕО КУПУС НИЈЕДАН МОРНАР НИЈЕ ДОБИО СКОРБУТ. НА ТОМ ПУТОВАЊУ ЖИВОТ СУ ИЗГУБИЛИ САМО КУК (УБИЛИ СУ ГА ДОМОРОЦИ) И БРОДСКИ ЛЕКАР КОЈИ ЈЕ УМРО ОД ТУБЕРКУЛОЗЕ.

ОБАЛСКИ МУЖ

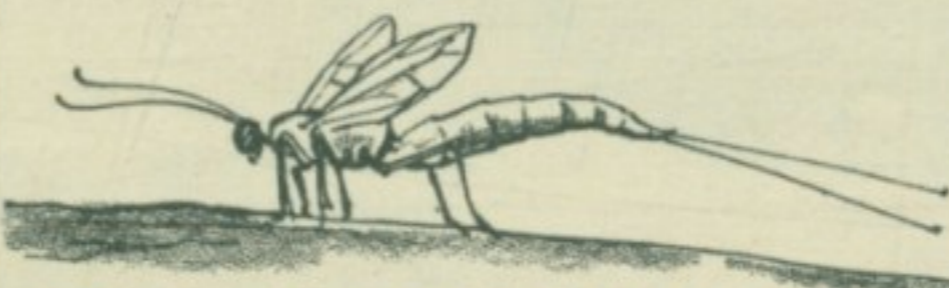
КОЈИ ПОСТЕПЕНО ОД МОРСКЕ ЖИВОТИЊЕ ПОСТАЈЕ СУВОЗЕМНА, МОЖЕ ДА ИЗАРЖИ ВАШ ВОДЕ 40 ДАНА И ЈЕДИНИ ЈЕ СТАНОВНИК МОРА КОЈИ МОЖЕ ДА ОПСТАНЕ И У СЛАТКОЈ ВОДИ.

Веровати или не!

семе

ТРОПСКЕ БИЈОКЕ РАЧЈЕ ОЧИ (ABRUS PRÆCATORIUS) СЛУЖИ У ИНДИЈИ ЗА МЕРЕЊЕ ЗЛАТА.

ОСА ПОТАЈНИЦА

ИМА ТОЛИКО ОШТРО ЧУЛО МИРИСА ДА МОЖЕ ДА ОТКРИЈЕ ГУСЕНИЦУ У СТАВУ АРВЕТА.

Константијн Велики

(483-565)

ВЛАДАР ИСТОЧНОГ РИМСКОГ ЦАРСТВА ДОНЕО ЈЕ ЗАКОН КОЈИМ ЈЕ СВОЈИМ ПОДАНИЦИМА ЗАБРАНИО ДА СЕ КУНУ У КОСУ ЈЕР ЈЕ ВЕРОВАО ДА ТАКВА ЗАКЛЕТВА НАВЛАЧИ НА НАРОД ГРМОВЕ И ЗЕМЉОТРЕС.

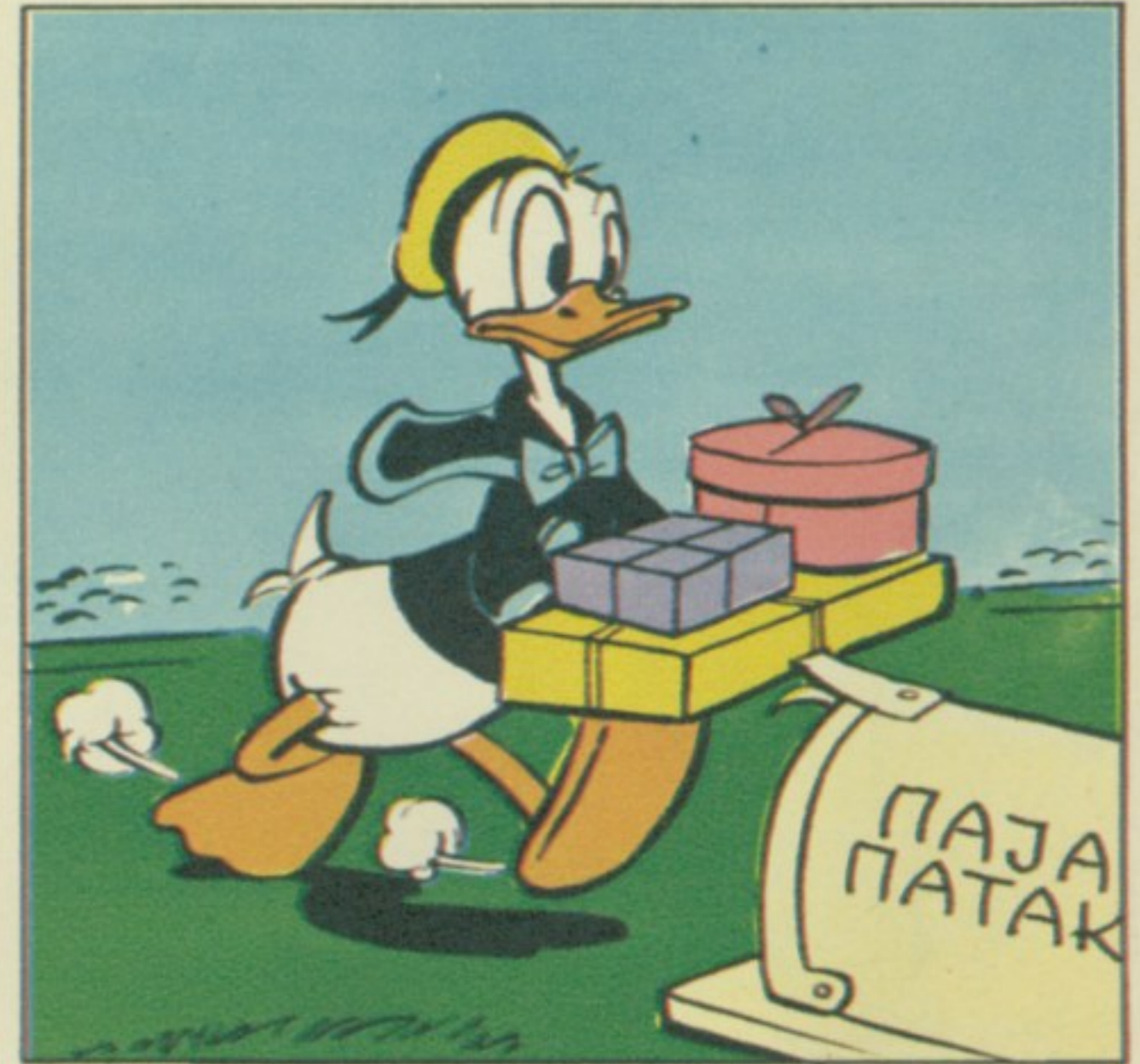
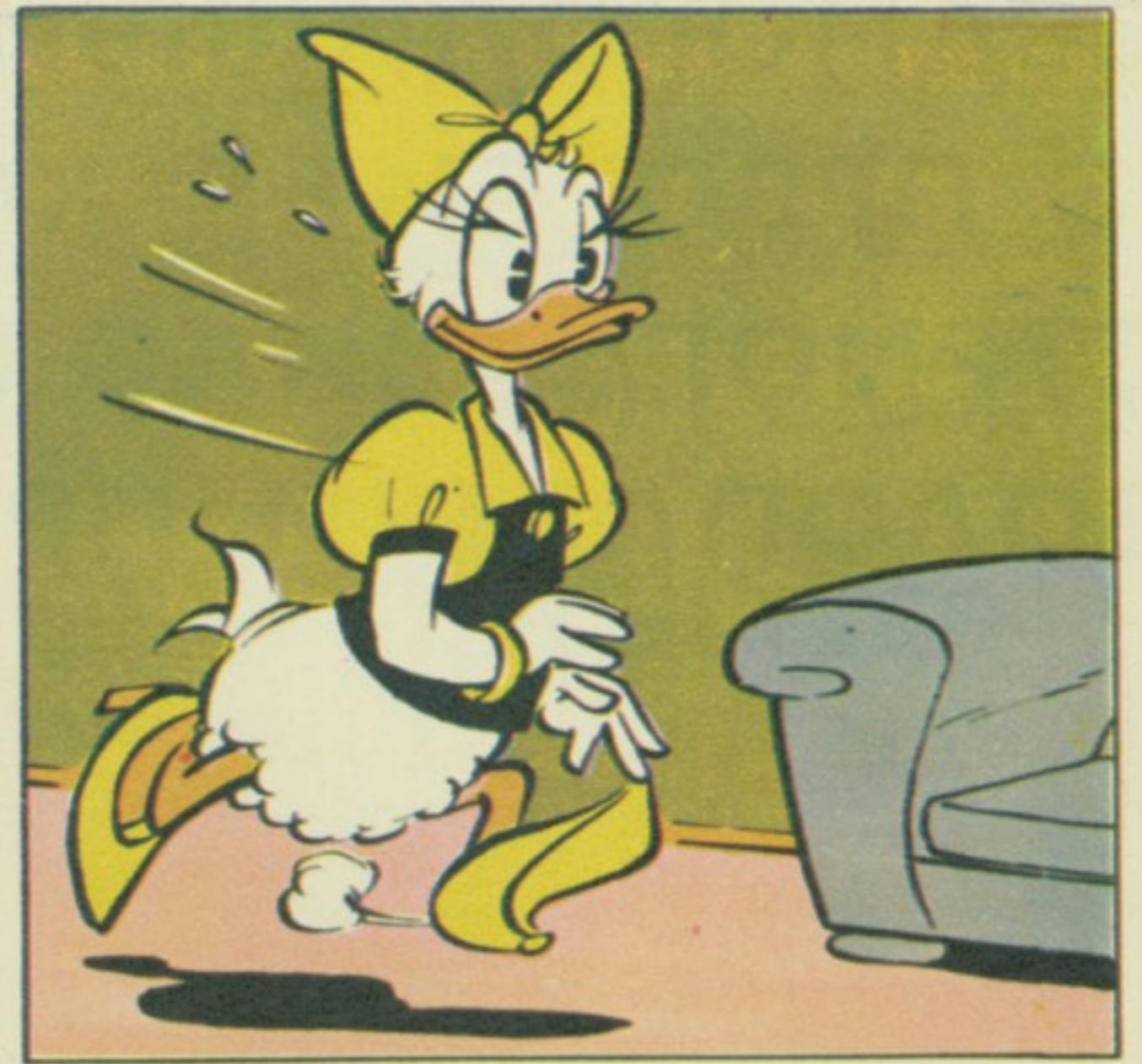
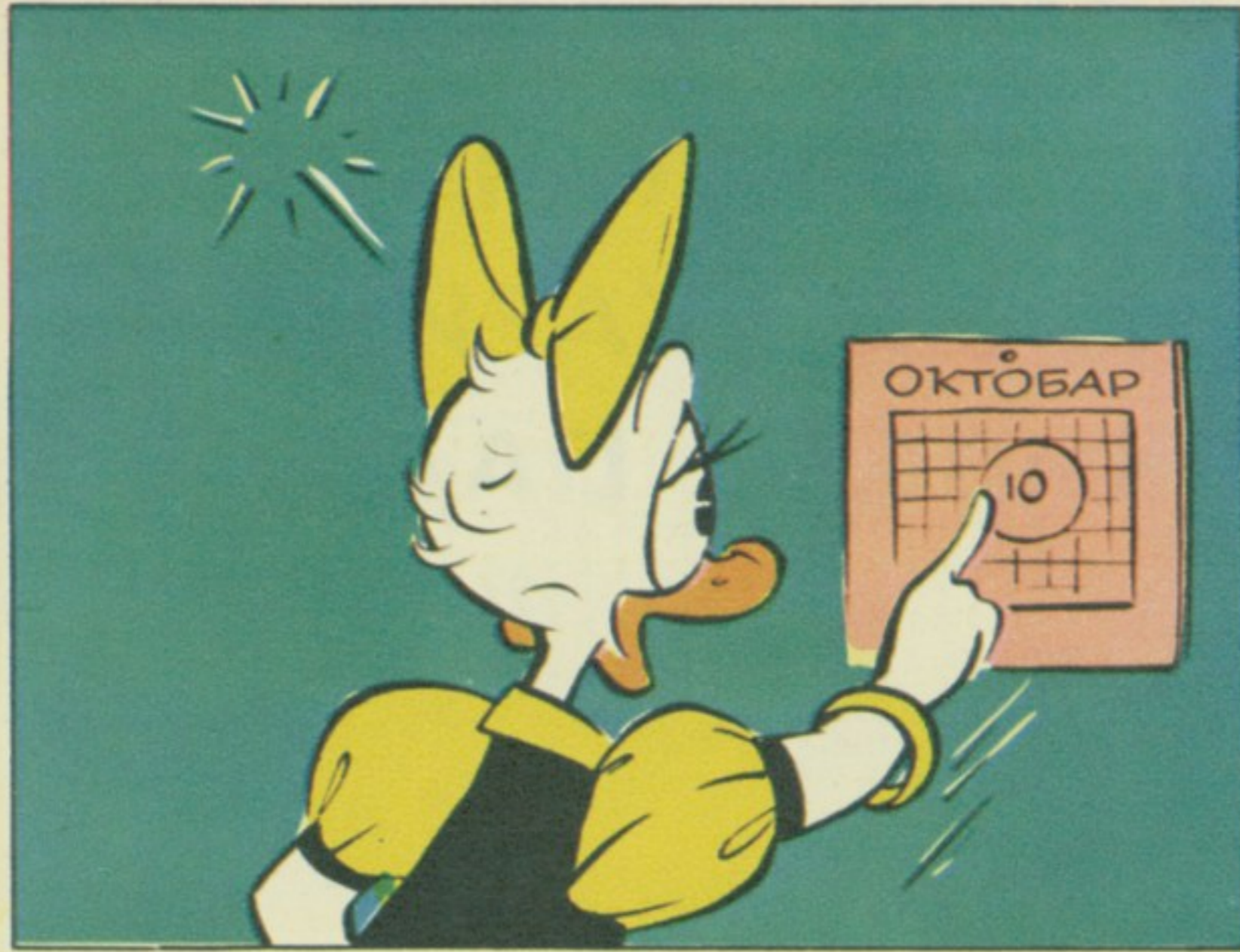

ОБЛАК-ВРТЕШКА

ИЗНАД УГАШЕНОГ ВУЛКАНА НА ПЛАНИНИ ЦИРИНАЈ (ИНДОНЕЗИЈА) СТАЛНО ЛЕБАЈ ЈЕДАН ОБЛАК КОЈИ СЕ, ЗБОГ ТОПЛОГ ВАЗДУХА ШТО СЕ ДИЖЕ ИЗ КРАТЕРА, БЕЗ ПРЕСТАЈКА БРЗО ОКРЕЊЕ КАО ВРТЕШКА.

WALT
DISNEY

ПАЈА
ПАТАК

СЕДМОГОДИШЊИ РОЏЕР ВУДВОРД БИО ЈЕ ПРВО БИЋЕ КОЈЕ СЕ СЛУЧАЈНО СТРМОГЛАВИЛО НИЗ НИЈАГАРИНЕ ВОДОПАДЕ И ПРЕЖИВЕЛО ПАД

ОС

Нешто после 8 часова, 9. јула 1960. године Џејмс Ханикат је завршио ноћно дежурство на градилишту хидроцентрале на Нијагариним водопадима. Али, још му се није мишло на спавање тог лепог летњег јутра и само је бацио поглед на свој нови моторни чамац везан за док.

Ханикат је био весељак четрдесетих година који је оставио породицу у Северној Каролини када је дошао да ради на овом градилишту. Био је због тога доста усамљен и недеље и празници су му се чинили дуги и досадни.

Одмах после доручка сео је у аутомобил и пошао у посету Френку Вудворду, те сару из исте смене. Док су пијучкали кафу Ханикат је предложио да Вудвордова деца, седамнаестогодишња Дин и седмогодишњи Роџер, пођу са њим у шетњу моторним чамцем. Дин се бојала велике реке али је мали Роџер био одушевљен и скакао је од среће тако да га је мати једва обукла.

У зеленом чамцу

Нешто касније Ханикат је одвезао свој сјајни зелени чамац од алуминијума дугачак нешто више од 4 метра. По начину како је управљао видело се да је веома поносан али и да нема великог искуства ни с реком ни с моторним чамцима. Кад су стигли на средину реке Ханикат је управљач дао малом Роџеру који је поскочио од задовољства. Дечко је на себи за сваки случај имао наранџасти прслук за спасавање напуњен ваздухом.

Дин је седела на прамцу и више се није плашила: ако

ТАО ЈЕ ЖИВ!

је чика Ханикат био толико сигуран да је управљач дао Роџеру, онда заиста није било разлога за страх. Када су прошли испод моста Великог Острва одакле је почињала америчка страна водопада, девојчица је весело махала аутомобилима који су јурили високо горе.

Водопад висок 49 метара

Река Нијагара је у ствари природни канал који се постепено сужава и у који се уливају воде централног дела северноамеричког континента. Јурећи великом брзином према северу, пошто је примила воду река које истичу из језера Ири и Великих Језера, Нијагара се у свом току од 58 километара спушта за 99 метара и обрушава са својих 31.000 хектолитара воде у секунди низ 49 метара водопада да би незадрживо наставила преко најснажнијих брзака на свету у правцу језера Онтарио где јој се снага гаси.

Силина Нијагаре одувек је привлачила авантуристе из читавог света. Више храбрих људи покушало је да се у бурадима спусти низ Потковицу, канадски део водопада, а само четворица од њих нису погинули. Многе самоубице нашле су жељену смрт у страшним водопадима. Тела ових несрећника редовно су се појављивала на површини реке у близини дока за пристајање бродова тачно 4 дана после пада.

Џемс Ханикат је поново био за управљачем моторног чамца. Налазили су се 1500 метара од водопада, и управо прелазили дугачку подводну брану која регулише речни ток. Све је било мирно али је Дин опет о-

сећала неки необјашњив страх. Нису више пловили по мирној широкој води већ по мутном брзаку чији су се таласи разбијали о светлוצаве стене покривене пеном. Хучање воде бивало је све заглашније.

У том тренутку је водич на Козјем Острву објашњавао групи туриста како је покретна брана, која се види у реци и служи за регулисање њеног тока, граница после које је немогуће спречити да било шта што плови не буде захваћено водопадом. Међутим, један туриста показао је прстом у правцу ситне зелене тачке и упитао: „А оно?“ Водич је појурио на телефон али је већ било сувише касно.

Пад низ Потковицу

Када је чамац био скоро већ упоредо с почетком Козјег Острва, Ханикат је окренуо прамац узводно. У делићу секунде мотор од 7 и по коњских снага сударио се са снажним струјом, пошао мало напред и онда почео да се врти у круг: осовина елисе није издржала и елиса се сломила.

Чамац су снажно повукли таласи крмом напред и Ханикат је зграбио весла. Али, био је немоћан. Успео је да довикне девојчици: „Дин, стави прслук за спасавање!“ и Дин га је прикочила дрх-тавим прстима. На крми је Роџер, блед од страха, вриснуо: „Дин, бојим се!“ и пошао поводећи се према њој. „Седи, пашћеш! Ништа не брини!“ довикнула му је сестра и он је сео чврсто се држећи и јецајући. Сада су већ били у средини брзака и вода која се пенала вукла их је према водопаду. Ударивши у једну хрид, крма чамца, захваћена вртлогом, нагло се подигла у ваздух.

„Држите се чврсто!“ викнуо је Ханикат али није било ничег за шта би се ухватили. Њега и Роџера вртлог је бацио преко Динине главе, а затим је вода повукла и њу. Она је покушала да се ухвати за преврнути чамац али није успела да га досегне.

Ханикат је зграбио Роџера за мишицу трудећи се да му главу задржи на површини воде, али их је струја раздвојила. Брзак је повукао Роџера вртећи га у круг а затим га одједном с ивице водопада гурнуо у празнину.

Полицајац Џон Хајс видео је како се чамац преврнуо. Заједно са женом пењао се као туриста степеницама које су водиле до Терапиј Поинта, највишег врха Козјег Острва, заштићеног гвозденим оградом изнад самог водопада Потковице. „Погледај!“ викнуо је Хајс жени и потрчао према реци. Док је јурио, приметио је жути Динин прслук за спасавање. Хајс се попео на обалу трчећи испред десетине згранутих туриста и покушавајући да се што више приближи Дини. „Пливај овамо према мени!“ викнуо јој је нагнувши се преко ограде.

На 3 метра од смрти

Дин га је видела али није могла ништа да учини. Таласи су били много јачи од ње и изгледало је као да стоји у месту мада је у ствари очајнички плувала. Струја ју је незадрживо носила према ивици водопада. Хајс се још више нагнуо и пружио руку према девојчици која је још била далеко од њега. „Покушај! Покушај!“ урлао је као луд. „Мораш да покушаш!“ Дин

је била 6 метара удаљена од смрти. Хајс је прескочио ограду и сада се налазио свега 30 сантиметара од воде која је хучала испод њега. Једном руком држао се за ограду. Дин је чула његове узвике и последњом снагом запливала уз струју. Хајс се испружио и успео да је ухвати за руку У једном тренутку учинило му се да ће их обоје однети сти-хија и позвао је помоћ. Један човек издвојио се из групе скамењених туриста, попео се на гвоздену ограду и зграбио Дин за другу руку. Затим су два човека удруженим снагама извукла девојчицу из воде и пребацили је преко ограде.

Дин Вудворд се налазила на 3 метра од водопада, најближе растојање до кога је ико доспео и био спасен. Чим су је положили на обалу викнула је: „Мој брат!“ Молим вас, спасите га!“ Али, Хајс је видео дечака како пада низ водопад и само је искривило лице у болну гримасу.

Капетан Кич је за кормилом туристичког бродова погледао пуну пуну воду. Бродови се налазио близу места где је требало заокренути испод водопада Потковице. У 12 и 52 Кич је испред прамца приметио неки предмет наранџасте боје. Укочио се од страве јер је видео да је предмет у ствари дечак кога носи захуктала вода. Јурио је на телефон који је везивао брод са обалом: „Говори капетан Кич. Један дечак у жутом појасу налази се у води. Чини ми се да је жив!“

Али, мада је Роџер Вудворд још био жив — а био је прво биће које се случајно стрмоглавило низ Нијагарине водопаде и остало у животи — налазио се у смртној опасности. Струја га је носила према хидро-електричним постројењима језера Онтарио.

Бродови је пуном паром кренуо према дечаку и то уназад да би се супротставио снажној струји. Други официр Харлинг бацио је према Роџеру појас за спасавање, али предалеко. Бацио је још једном. Опет узалуд. Тек код трећег покушаја Роџер је успео да ухвати појас и да га навуче на тело. Ускоро после тога нашао се на палуби брода покривен небадима. „Молим вас, спасите моју сестру! Она и чика Ханикат су такође пали у воду!“

Нијагара је узела жртву

На позив капетана Кича екипа за спасавање упутила се у пенушави пакао. После дугог тражења спасиоци су успели да пронађу само помоћни резервоар карбуратора, једину ствар која је остала од Ханикатовог моторног чамца.

Роџер је смештен у једну канадску болницу где су ускоро стигли његови отац и мајка и рекли му да је и Дин спасена. После 2 дана оба детета пуштена су кући.

Људи који добро познају Нијагарине људи мисле да је Роџера спасла његова мала тежина. Кад га је бујица гурнула низ водопад он је само склизнуо, као хидро-авион, и тако избегао ковитлац и оштре стене у дну слапова. Мада је пао с висине од 49 метара, брзином од 120 километара на час, прслук за спасавање га је одржао на површини пре него што је изгубио свест.

Али, страшни водопад је узео своју жртву. У среду, 13. јула леш Џемса Ханиката избацила је вода у близини дока за пристајање туристичких лађица. Равно 4 дана после трагичног пада

ДИКАНОВЕ АВАНТУРЕ

БИТКА У ЦРНОЈ ШУМИ

Али сад је било касно нешто уминити. Војске су већ десетковале једна другу. Немогуће је било зауставити војнике у заносу борбе. Зато се Али-кан и Ураклије устремише на Дикана, са стотинак најближих ратника.

ЧИТАВЕ НОЋИ ОБЕ ВОЈСКЕ СКУПЉАЛЕ СУ МРТВЕ И РАЊЕНЕ, А ВУКОЈЕ, ДИМА И РОБИЊЕ И ВЛАСИ КРИШОМ СУ СИШЛИ СА ДРВЕЋА И ИЗГУБИЛИ СЕ У ШУМИ. У ЗОРУ НАИШЛИ СУ НА ТЕШКО РАЊЕНОГ ДИКАНА.

ЈА САМ РАТОБОРНА

КАКО САМ ПОЧЕЛА

ВЕРА ЈЕФТИМИЈАДЕС ЈЕ ДО САДА БИЛА ДЕСЕТ ПУТА ПРВАК ДРЖАВЕ У МАЧЕВАЊУ, 72 ПУТА РЕПРЕЗЕНТАТИВКА, А 14 ПУТА ПОБЕДНИК НА РАЗНИМ МЕЂУНАРОДНИМ ТУРНИРИМА.

ПРОТИВНИЦЕ КОЈЕ МЕ ОГОВАРАЈУ »ПРОБОДЕМ« НА ТАКМИЧЕЊУ

Још као девојчица више времена проводила сам са дечацима него с девојчицама. Учествовала сам у свим њиховим играма и, наравно, тукла се. Понекад сам извлачила „дебљи крај“, али сам често била јача од својих вршњака. Да је у време кад сам била девојка било могућности да тренирам џудо, бокс или рвање, данас бих сигурно била првак у једном од тих спортова!

ЦРНИ ПАНТЕР

Мачевањем сам почела да се бавим случајно јер је кад сам ишла у седми разред 14. београдске гимназије основано спортско друштво „Југославија“ и млади су се масовно пријављивали за поједине спортове. Како сам била ратоборна, а и желела сам да увек будем „екстра дама“, наговорила сам и

своју другарицу Мињу да тренирамо мачевање.

Први тренинзи били су стварно тешки, па сам помишљала да одустанем, али ме је мој први тренер Константин Егер убедио да сам таленат и да ми предстоји изузетна спортска каријера. Наставила сам с тренинзима и оправдала његове наде. Међутим, моја другарица Миња је после првих модрица по телу дигла руке од мачевања и тако сам остала сама. На тренинзима нисам само мачевала већ сам и вежбала гимнастику, трчала, скакала, радила ритмичке вежбе да бих потпуно припремила тело за напорна такмичења која су ме очекивала.

Тако сам стекла хитрину и рефлексе црног пантера, лукавост лисице и грациозност газеле, што је све неопходно за мачевање. Одушевљавала сам се разним средњовековним јунацима и себе сам често замишљала како учествујем као неки витез на турниру на коме

се борим за руку — дивног принца.

Моји снови су били проткани подвизима, а у стварности ближило се прво такмичење и прве победе. Успеси су се ређали један за другим, али није ишло све глатко. Први неуспех сам претрпела у школи — уместо четири, студирала сам седам година.

МАЧ И СУЗЕ

У току своје петнаестогодишње каријере доживела сам многе пријатне и непријатне ствари али, захваљујући и једним и другим, ја сам у врху југословенског спорта. Веома сам упорна и пуна воље, а без воље се не може ни у чему успети.

Захваљујући успесима имам многе противнике и ван такмичења, али кад дође до

борбе ја их својим мачем све „прободем“. Тако се осветим за сва оговарања. Тренутни неуспеси ме оне-расположе и понекад помислим да оставим мачевање, али се на срећу брзо предомислим. Тако сам се за светско првенство припремала у Мађарској, а кад је дошло до такмичења у Москви — испала сам у првом колу. Дуго сам плакала и изјавила да никад више нећу узети мач у руке. После те моје одлуке неки новинари су пожурили да величају моју колегиницу Светлану Кукић и ја сам се онда поново прихватила мача.

УСПОМЕНЕ И МОДРИЦЕ

Мачевање ми је донело многе радости, јер сам захваљујући том спорту про-

крстарила „дола света“ и видела многе градове о којима сам маштала као дете. Са сваког такмичења донесем по неку успомену и наравно — модрице.

Највећа жеља ми је да једном укрстим „голе мачеве“ у правој борби без милости. У борби на живот и да по ожиљцима сви знају моје противнике. Сигурна сам да ја не бих имала ниједног ожиљка.

Волела бих да се што више „чадих бави мачевањем јер је то права витешки спорт пун акције, хитрине и снаге. Желела бих да међу овим младим буде бар неко ко ће наставити оно што сам ја почела и да постане мој наследник. Свакоме ћу радо пренети своја искуства јер ћу мачевати још дуго, иако имам 32 године.

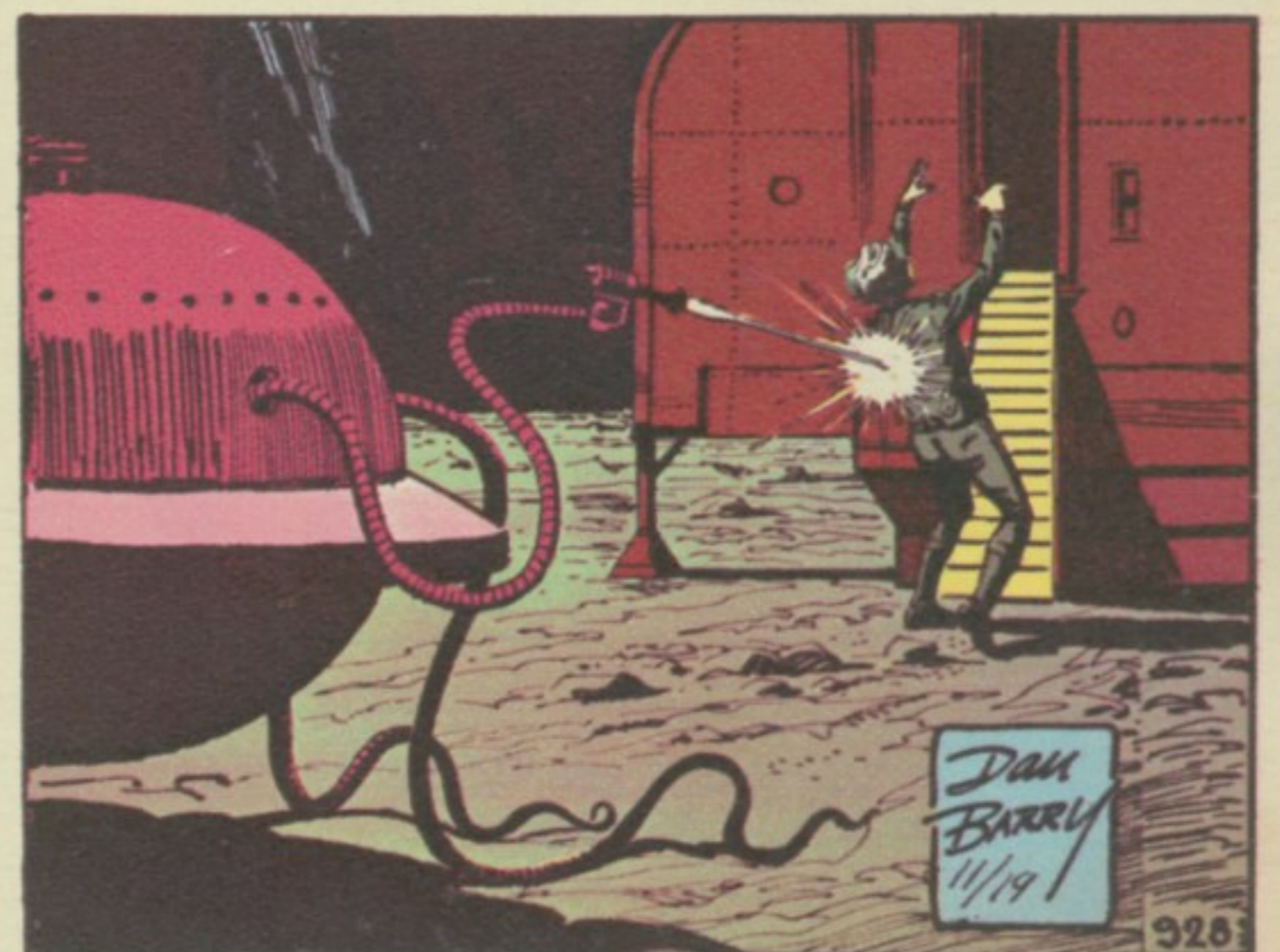
Вера Јефтимиадес 7

НЕ ПРОПУСТИТЕ
МОЈУ СВЕСКУ
БРОЈ
3

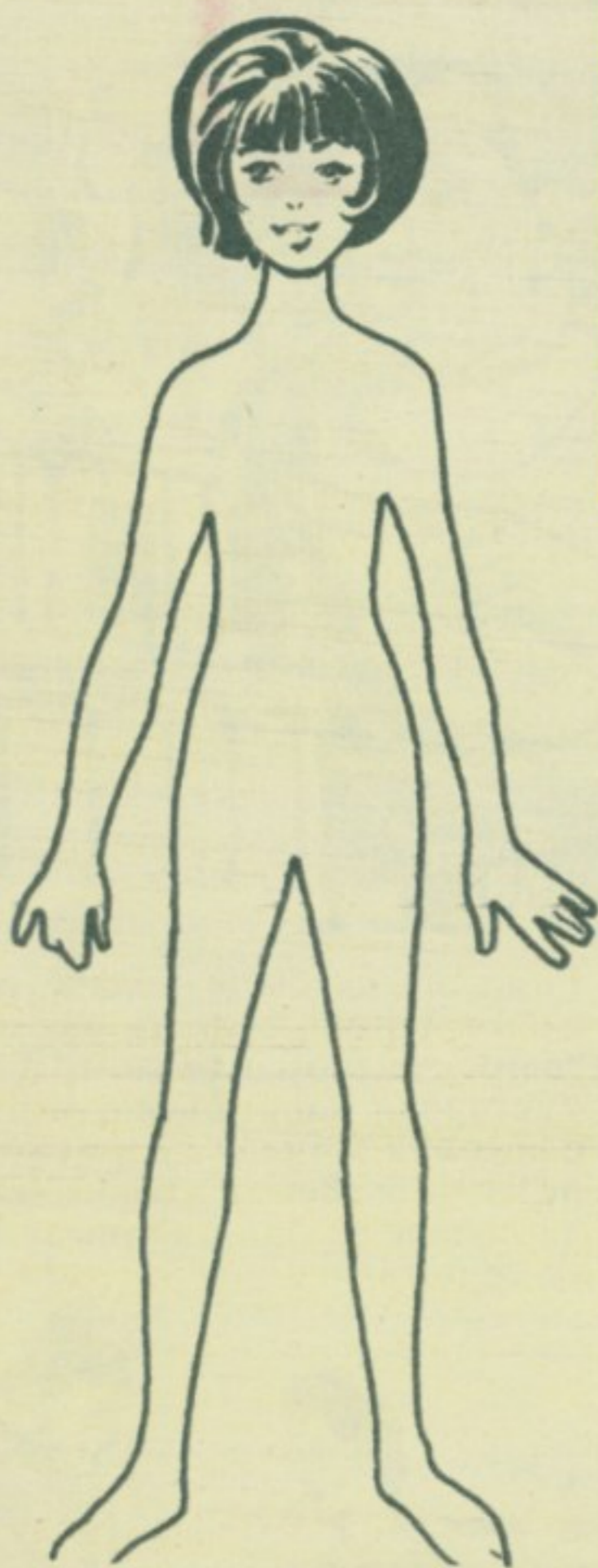
Дан
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

ИДУКЕ СЕАМИЦЕ: УЗАЛУДНИ ПОЗИВИ!

ПОШАЉИ „ПОЛИТИКИНОМ ЗАБАНИКУ“

ИЗРЕЖИ И ЗАЛЕПИ НА ДОПИСНИЦУ

1875. Г.

Период мешавине свих модних стилова. На слици је приказана хаљина за шетњу украшена перјем и ресама која лако обавија тело богатим наборима.

1827. Г.

Чарлстон стил. Преко хаљине је нешто краћа туника ниско спушеног, ненаглашеног струка. Шешир навучен до очију покрива кратку мушку фризуру.

ЧИТАОЦИ »ЗАБАВНИКА« КРЕИРАЈУ МОДУ НАЦРТАЈТЕ МОДЕЛ ЗА 1969 / 70.

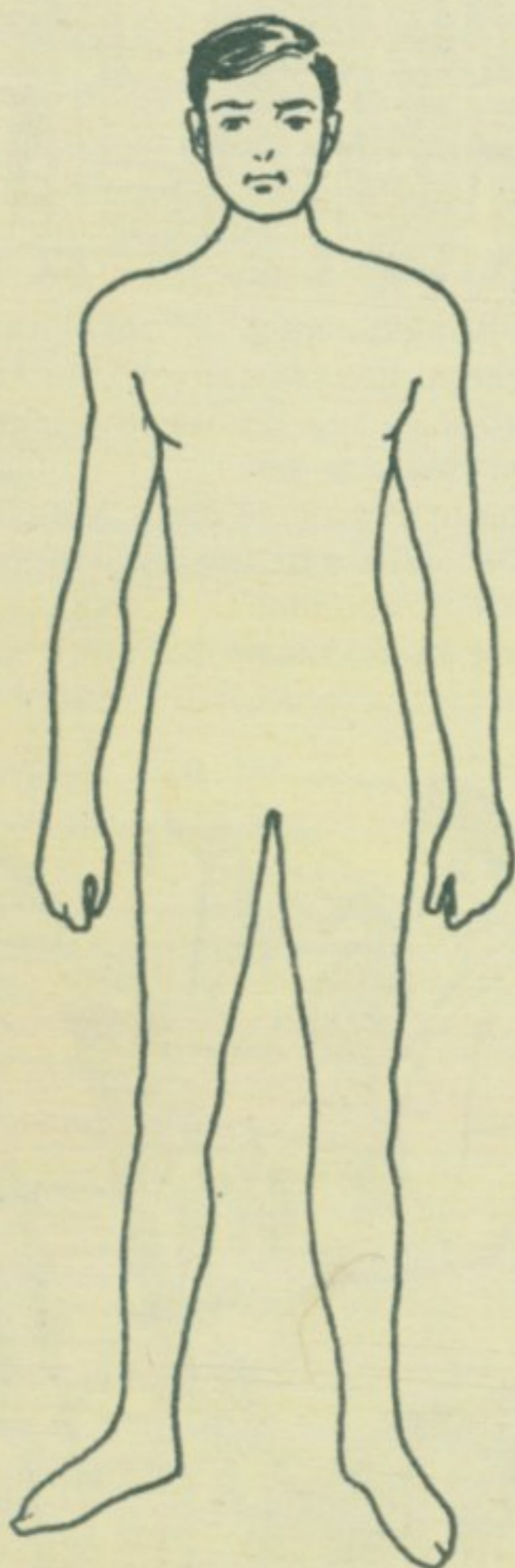
УТИЧИТЕ НА МОДУ!

Ове две путке обуците онако како замишљате да младић и девојка треба да буду одевени у сезони 1969/70.

Модели могу да буду за лето, јесен и зиму. Без обзира да ли сте девојчица или дечак, девојка или младић, можете нам послати мушки или женски модел или оба. Моделе нацртајте темперама у боји.

Обучене моделе залепите на полеђини дописнице и пошаљите Политикином забавнику (Београд, Македонска 29). На другој страни дописнице обавезно напишите своју тачну адресу а поред имена, у загради, колико година имате.

ПОШАЉИ „ПОЛИТИКИНОМ ЗАБАНИКУ“

ИЗРЕЖИ И ЗАЛЕПИ НА ДОПИСНИЦУ

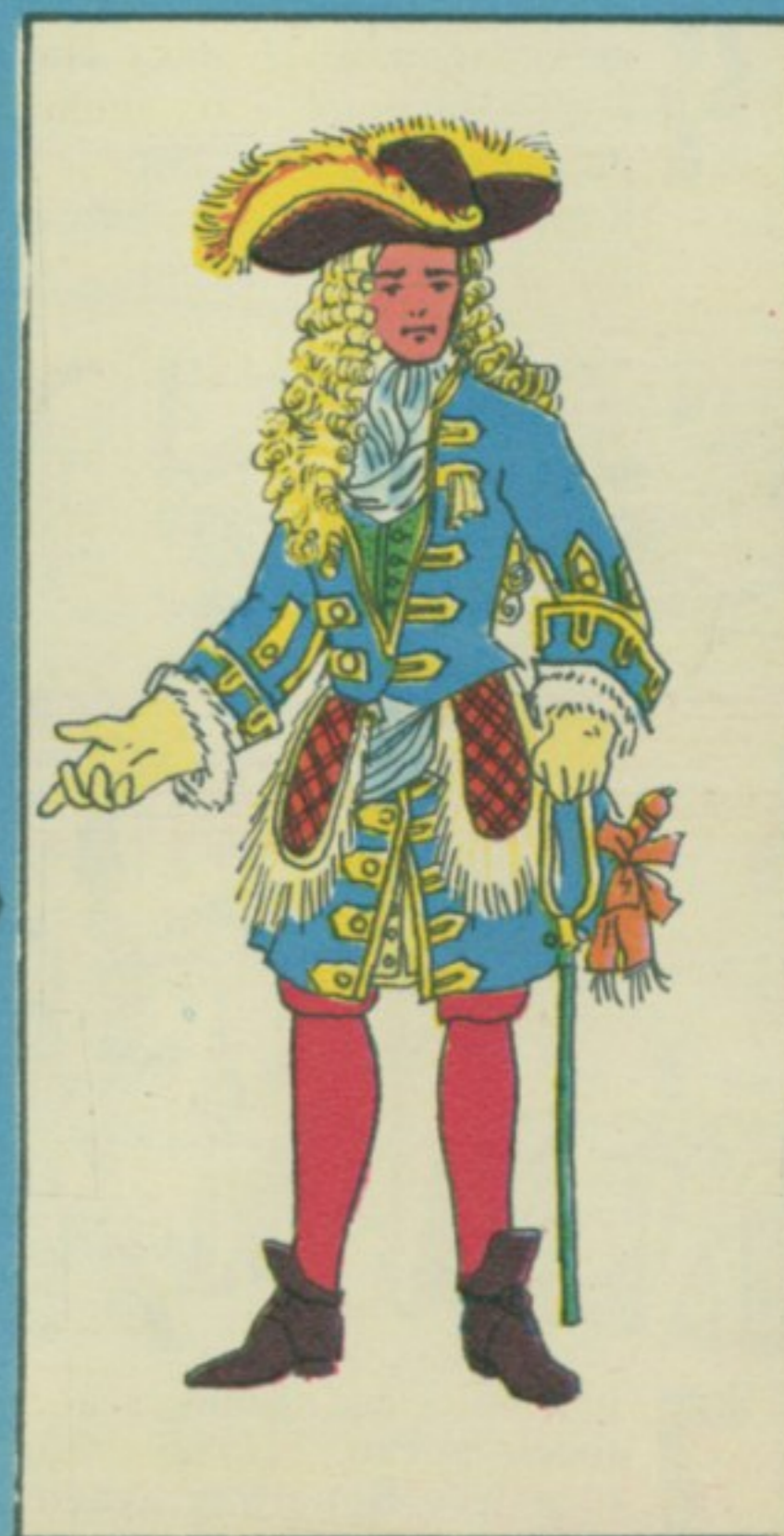

1500. Г.

Цветно доба ренесансе. Племић на слици одевен је у дугачак прслук и огртач до коле на. Плитке ципеле и дугачке чарапе замењују данашње панталоне.

1770. Г.

Мешавина стилова одразила се и у мушкој моди. Племић је спреман за бал у огртачу оперваженом златним тракама и шеширу испод кога је перика.

НАГРАДЕ: 2 ТРАНЗИСТОРА 1 ФОТО-АПАРАТ

КОЛАЧИ И СЛАТКИШИ

1 Колачи необичних облика претече су разних шећерлема и бомбона. Стари Египћани припремали су разне слатке колаче у облику животиња, цвећа, воћа и музичких инструмената које су „зачињавали“ сусомом и бобичастим плодовима. Колачи су служени на празнике или су приношени као дар боговима.

2 Већ у другом веку пре наше ере Грци су справљали преко 70 врста шећерлема које су заслађивали медом. За разлику од Египћана који су своје колаче месили само за кућу, у Грчкој су постојали трговци и улични продајци колачића и шећерлема. За сваку прилику — свадбу или рођење — справљани су слаткиши одређеног облика.

3 Римљани су своје колаче припремали са сиром, јајима, слатким вином, кимом, анисовим семеном и медом. Колачи су били уметнички направљени, украшени разним фигурама а имали су и неку врсту „глазуре“ у боји. Вешти колачари, који су месили колаче за двор и трпезе племића, брзо су се богатали.

4 У 4. веку, када се у Европи почео употребљавати шећер, многи манастири постали су праве радионице за справљање шећерлема. У 17. веку Парижанин Антоан Карем право је од шећера моделе историјских зграда и копије чувених слика. Карем је написао и неколико књига о својој „слаткој“ вештини.

5 „Мешане свилене бомбоне“ биле су „рођење“ у 18. веку када је један трговачки путник, заступник енглеске фирме Понтифрак, отишао да понуди своју робу неком трговцу. Трговачки путник је био прави неспретњаковић: сапleo се, пао и просуо пун послужавник својих узорака. Разнобојне бомбоне су се на поду измешале и...

6 У 19. веку, када је трговина слаткишима увелико цветала, неки Џон Мекинтош упознао је девојку која је у једној бакалници у енглеском граду Халифаксу продавала карамеле које је сама справљала. Оженио се њоме и заједно су отворили радњу у којој су продавали „домаће“ карамеле. Касније су подигли фабрику карамела.

7 Трговина слаткишима постала је веома уносан посао. Џозеф Фрај, један доктор који је у Бристолу „увео у моду“ пијење сакаоа, основао је предузеће за производњу чоколаде. Када је његов конкурент Џон Кедбери почео да производи чоколаду у Бирмингему, његова радња била је прва у Енглеској која је имала стаклене излоге.

8 Произвођачи слаткиша стално су трагали за новим рецептима. То и данас чине. Једна фирма послала је почетком овог века свог стручњака на пут дуг 7.500 километара да у градовима и селима Северне Африке тражи по радњама и базарима рецепте за необичне и у Европи непознате источњачке послатице.

9 Данас се производња чоколаде и бомбона не може замислити без модерних машина. Таква једна машина за један минут исече 4.000 карамела док друга за седам дана обложи чоколадом или шећером 15 тона бомбона. Бомбоне и чоколаде се „жувају“, обликују и завијају а да их нико не додирне локвом.

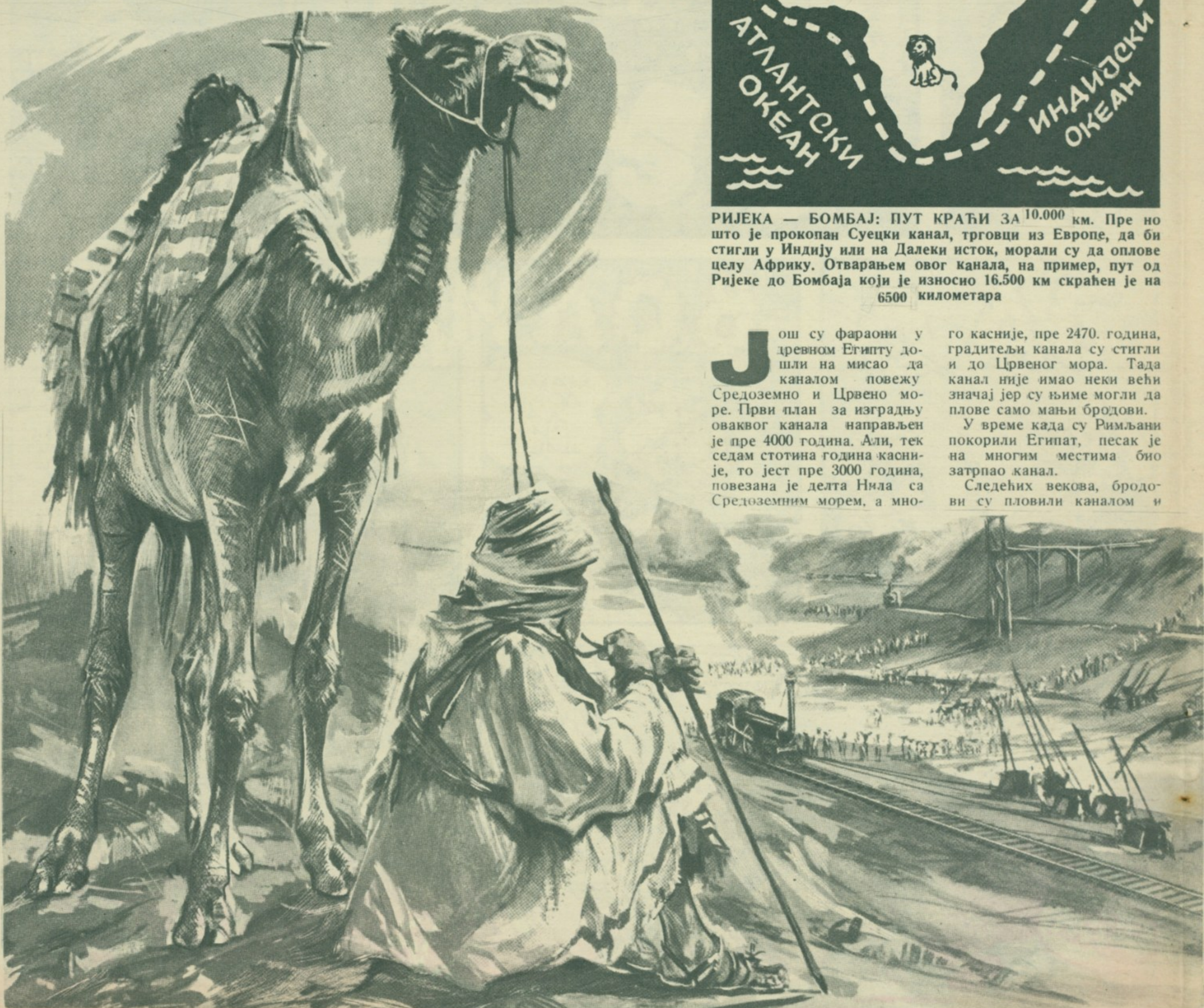
ФЕРДИНАНД ДЕ ЛЕСЕПС

СУЕЦКИ

ТАЧНО ПРЕ СТО ГОДИНА ПРОКОПАН ЈЕ
НАЈДУЖИ КАНАЛ НА СВЕТУ И ТАКО
УПОЛА СКРАЋЕН ВОДЕНИ ПУТ ИЗ ЕВРОПЕ
ЗА ИНДИЈУ И ДАЛЕКИ ИСТОК

РИЈЕКА — БОМБАЈ: ПУТ КРАЋИ ЗА 10.000 км. Пре но што је прокопан Суецки канал, трговци из Европе, да би стигли у Индију или на Далеки исток, морали су да оплове целу Африку. Отварањем овог канала, на пример, пут од Ријеке до Бомбаја који је износио 16.500 км скраћен је на 6500 километара

Још су фараони у древној Египту дошли на мисао да каналом повежу Средоземно и Црвено море. Први план за изградњу оваквог канала направљен је пре 4000 година. Али, тек седам стотина година касније, то јест пре 3000 година, повезана је делта Нила са Средоземним морем, а мно-

го касније, пре 2470. година, градитељи канала су стигли и до Црвеног мора. Тада канал није имао неки већи значај јер су њиме могли да оплове само мањи бродови. У време када су Римљани покорили Египат, песак је на многим местима био затрпао канал. Следећих векова, бродови су пловили каналом и

И КАНАЛ

то све до 776. године када су га затворили калифи. Они нису желели да „неверници“ (а то су били сви људи који нису припадали исламу) имају чак приступ у њихову земљу.

Почетком прошлог века, захваљујући проналаску парне машине (пароброд!) нагло је повећан превоз робе воденим путем. Тада је постало јасно да је неопходно изградити један прави канал који би знатно скратио водени пут између Европе и Индије и донео уштеду како у новцу тако и у времену.

Владе неколико европских земаља заинтересовале су се за тај пројекат и одлучиле да оснују међународну комисију. Она је требало да проучи могућности за изградњу канала и обави потребне споразуме са властима Египта које су у то време још признавале Турску.

Право на прокопавање канала добио је француски дипломата и инжењер Фердинанд де Лесепс који је обезбедио потребна новчана средства и основао Друштво Суецког канала.

Радови су почели 25. априла 1859. а завршени су 15. августа 1869. године.

Када је завршен, канал је проглашен „интернационалним“, што је значило да сви бродови могу њиме пловити.

Суецки канал свечано је отворен 17. новембра 1869. године. Флота од 20 бродова

НАЈВЕЋИ НА СВЕТУ. Суецки канал спаја Средоземно са Црвеним морем. Води од пристаништа Порт Саид на северу до Суеца на југу. Најдужи је канал на свету — дугачак је 160 км, широк 80—135 м, а дубок 13—14 м.

ва упловила је код Порт Саида у канал. Бродове је предводила оклопна крстарица „Егл“ („Орао“) на којој су се налазили Фердинанд де Лесепс и царица Евгенија, супруга Наполеона III. На другим бродови-

ма налазили су се вицекраљ Египта, аустријска царица, руски престолонаследник и друге угледне личности. Флота је после седмодневне пловидбе упловила у Суец. За свечаности приређене по водом отварања канала, 1871. године у Каиру, Ђузепе Верди је компоновао оперу „Аида“.

Године 1956. египатска влада је национализовала Суецки канал. Бродови су и даље могли слободно да плове каналом само су за улазак морали да плате неку врсту друмарине Египту.

Суецки канал је најдужи морски канал на свету: од светионика у Порт Саиду до уласка у луку Суец, на врху Црвеног мора, дугачак је 160 километара. Његова ширина износи на површини воде од 80 до 135 метара а на дну корита од 45 до 100 метара. Дубок је од 13 до 14 метара. Због тога њиме смеју да плове само бродови чији газ не износи више од 10,36 метара.

На изградњи канала радило је 25.000 египатских фелаха и око хиљаду европских квалификованих радника. Уз то: безброј инжењера и техничара — углавном Фран-

цуза, који су руководили радовима овог великог подухвата.

На путу кроз канал бродове (конвој од 10 бродова) проводи посебни брод којим управља пилот, лоц. Пловидба траје десет до дванаест часова. Истовремено бродови могу пловити у оба правца, а мимоилазе се на најширим местима. Кроз канал се може пловити и ноћу јер јаки рефлектори са обале осветљавају водену површину. Сви бродови који пролазе кроз Суецки канал морају да плате таксу од 2500 ст. динара по путнику и 625 ст. дин. по тони тавара.

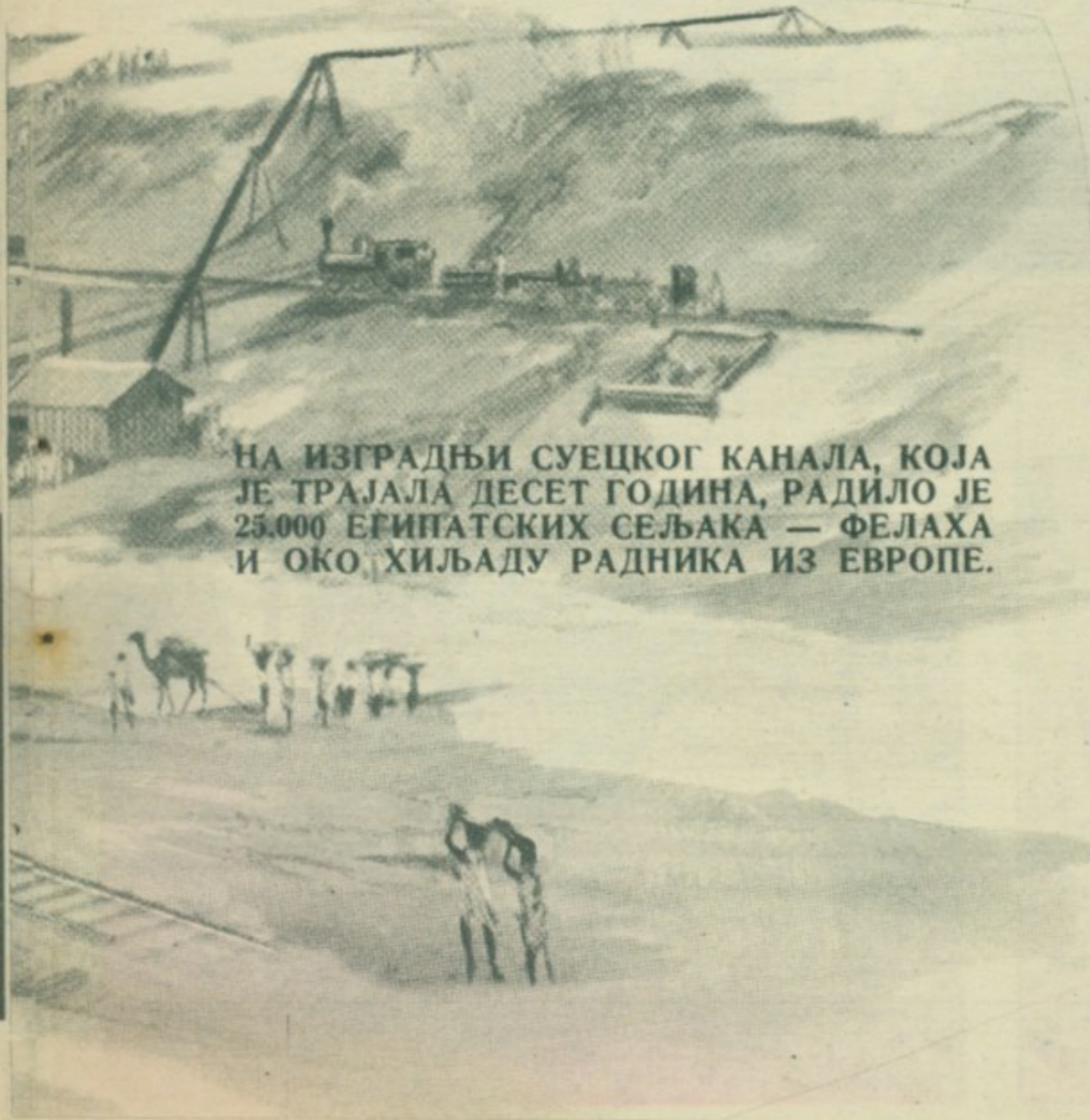
Од 12. јуна 1967. Суецким каналом није прошао ни један брод. Тог дана је египатска врховна команда саопштила да су Израелци „потопили неколико мањих бродова у Каналу и онемогућили пловидбу“.

У часу када су ови египатски бродови потопљени, у Каналу се затекло 17 великих трговачких бродова из целог света. Неки од њих су танкери за петролеј, а већи на (11 бродова) су нормални транспортни бродови натоварени разном робом.

Сви ти бродови до данас стоје непокретни у водама Канала. Њихови капетани и минимални број чланова посаде снабдевају се храном и другим потребама под контролом посматрача Уједињених нација, на основу прелиминарног споразума обеју страна које контролишу обале — египатске и израелске.

Од затварања Суецког канала за пловидбу, замрла је и Суецка компанија са седиштем у Исмаилији, најлепшем граду у читавом овом подручју. Град је практично исељен, а цивилно становништво заменили су војници и савремено утврђене линије одбране.

Неколико покушаја Организације уједињених нација да се ослободе бродови који су без своје кривице заточени у Каналу завршило се неуспехом. Када је пре седамнаест месеци почела једна таква „акција ослобађања бродова“, Израелци су — отворили ватру

НА ИЗГРАДЊИ СУЕЦКОГ КАНАЛА, КОЈА ЈЕ ТРАЈАЛА ДЕСЕТ ГОДИНА, РАДИЛО ЈЕ 25.000 ЕГИПАТСКИХ СЕЉАКА — ФЕЛАХА И ОКО ХИЉАДУ РАДНИКА ИЗ ЕВРОПЕ.

ОДМЕТНИК

ПОРОДНИЦА КРЕМЕНКА

ГОДА
ДИНГАПУ
ХТРСЛП
ФИПЗОУ
ДАБА...

БУДИ
СТРПЛИВА,
КАМИЧКУ!
МАМА ЈЕ
ОТИШЛА У
КУПОВИ-
НУ!

И ТИ БЕШ
КАД ПОРА-
СТЕШ УЖИ-
ВАТИ У
ЏУЊАЊУ
ПО
РАДЊА-
МА!

САД
БЕ ОНА...
САМО ШТО
НИЈЕ
ДОШЛА!

ФРЕДЕ!

ЗАРАВО, АРА-
ГА! КАКО ЈЕ
БИЛО У
ГРАДУ?

КАЖИ
АРАГИЧКА!
ДОБИО
СИ ПО-
КЛОМ!

ПОКЛОМ?

НОВ ШТАП ЗА ГОЛОФ!
ЗЛАТО, НИЈЕ
ТРЕБАЛО...

ОДАВНО ЖЕЛИМ
БАШ ТАКАВ!

КУЦ!
КУЦ!

МИСЛИМ
ЈА НА
ТЕБЕ!

А И СЕБИ САМ
КУПИЛА
НЕКЕ
СИТНИ-
ЦЕ!

ЗАБАВНИКОВ САЈАМ КЊИ

ИЗУЗЕТНА ПРИЛИКА ЗА СВЕ ОНЕ КОЈИ НИСУ ИМАЛИ МО

1. Роман о Лагардеру оличењу правог витештва.
Цена — — — — 5.500
Преко Забавника 3.500

2. Гуливер у Лилипуту и другим чудним земљама.
Цена — — — — 3.000
Преко Забавника 1.800

3. Прича о најчудеснијој земљи света.
Цена — — — — 2.000
Преко Забавника 1.500

ЗЛАТНА КЊИГА

V кола дечје литературе

4. Прво коло 10 књига	Цена — — — — 4.500
Преко Забавника	4.000
5. Друго коло 10 књига	Цена — — — — 4.500
Преко Забавника	4.000
6. Треће коло 10 књига	Цена — — — — 4.500
Преко Забавника	4.000
7. Четврто коло 10 књига	Цена — — — — 4.500
Преко Забавника	4.000
8. Пето коло 10 књига	Цена — — — — 4.500
Преко Забавника	4.000

14. Омладинска класика
Цена — — — — 800
Преко Забавника 600

15. ЗА ГОТОВО
Цена — — — — 62.500
Преко Забавника 40.000
16. У 6 РАТА ПРЕКО ЗАБАВНИКА 48.000

17. И данас једна од најпопуларнијих књига.
Цена — — — — 3.000
Преко Забавника 1.800

18. Приређено за децу.
Цена — — — — 750
Преко Забавника 550

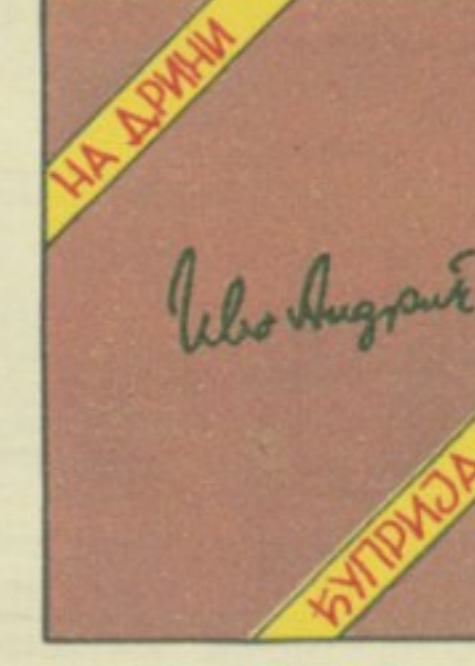
51. Буран живот мале Пипи
Цена — — — — 750
Преко Забавника 550

52. Омиљена књига младих
Цена — — — — 500
Преко Забавника 600

53. За учење код куће
Цена — — — — 1.800
Преко Забавника 1.500

54. Светско дело
Цена — — — — 4.000
Преко Забавника 3.000

55. 10 ЦИКЛУСА НАРОДНИХ ПЕСАМА у 10 књига
Цена — — — — 8.000
Преко Забавника 4.000

КОМПЛЕТИ ЛЕКТИРЕ

КОМПЛЕТ ЛЕКТИРЕ ЗА V р. ос. шк. 25 КЊИГА

61. Меки повез, цена 10.150 а преко Забавника	8000
62. Исто преко Забавника у 6 рата	9000
63. Тврди повез, цена 12.650 а преко Забавника	10.000
64. Исто преко Забавника у 6 рата	11.400

КОМПЛЕТ ЛЕКТИРЕ ЗА VI р. ос. шк. 25 КЊИГА!

65. Меки повез, цена 10.250 а преко Забавника	8000
66. Исто преко Забавника у 6 рата	9000
67. Тврди повез, цена 12.750 а преко Забавника	10.000
68. Исто преко Забавника у 6 рата	11.400

КОМПЛЕТ ЛЕКТИРЕ ЗА VII р. ос. шк. 25 КЊИГА!

69. Меки повез, цена 11.350 а преко Забавника	9000
70. Исто преко Забавника у 6 рата	9900
71. Тврди повез, цена 13.850 а преко Забавника	11.000
72. Исто преко Забавника у 6 рата	12.600

КОМПЛЕТ ЛЕКТИРЕ ЗА VIII р. ос. шк. 25 КЊИГА!

73. Меки повез, цена 10.250 а преко Забавника	8000
74. Исто преко Забавника у 6 рата	9000
75. Тврди повез, цена 12.750 а преко Забавника	10.000
76. Исто преко Забавника у 6 рата	11.400

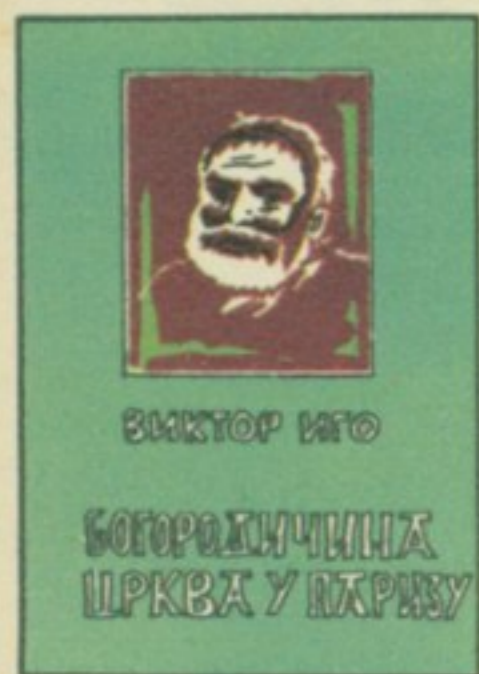
77. ДЕСЕТ КЊИГА НАЈЛЕПШИХ БАСНИ
Цена — — — — 8.000
Преко Забавника 4.000

ОДАБРАНА ДЕЛА А. ДИМЕ У 11 КЊИГА
78. ЗА ГОТОВО:
Цена — — — — 36.000
Преко Забавника 27.000
79. У 6 РАТА ПРЕКО ЗАБАВНИКА — — 30.000

КЊИГА - ВЕЛИКИ ПОПУСТИ!

КУЊНОСТИ ДА КУПУЈУ НА БЕОГРАДСКОМ САЈМУ КЊИГА

9. Увек добра и привлачна лектира.
Цена — — — — 6.000
Преко Забавника 4.500

10. Илустровано колор-фотографијама из филма.
Цена — — — — 2.000
Преко Забавника 1.500

11. Приређено за узраст од 7 до 12 година.
Цена — — — — 750
Преко Забавника 550

ПРОСВЕТИНА МАЛА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА

Ново допуњено и прерађено издање. Припремљено уз суделовање преко 200 стручних сарадника.

12. ЗА ГОТОВО
Цена — — — — 38.800
Преко Забавника 33.000
13. У 6 РАТА ПРЕКО ЗАБАВНИКА
Цена — — — — 36.000

9 КЊИГА БУФАЛО БИЛУ

Тврде корице, 80 илустрација у боји.

ЗА ГОТОВО
Цена — — — — 22.500
Преко Забавника 16.900

У 6 РАТА ПРЕКО ЗАБАВНИКА
Цена — — — — 18.000

21. Највеће Мелвилово дело
Цена — — — — 6.000
Преко Забавника 4.000

ЈУГОСЛОВЕНСКИ КЛАСИЦИ

Изабрана дела

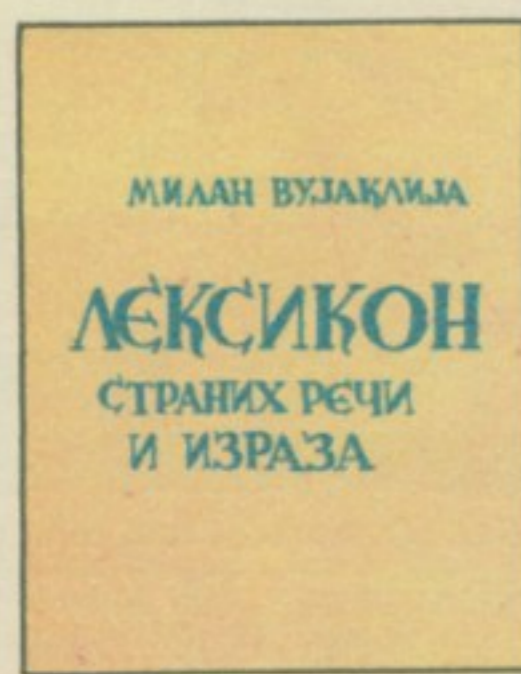
22. С. РАНКОВИЋ; 23. А. ШЕНОА; 24. И. ГУНДУЛИЋ; 25. В. КАРАЦИЋ; 26. С. МАТАВУЉ; 27. П. КОЧИЋ; 28. М. РАКИЋ; 29. Ј. НЕНАДОВИЋ; 30. М. ГЛИШИЋ; 31. Л. КОСТИЋ; 32. Л. ЛАЗАРЕВИЋ; 33. БРАЋА МИЛАДИНОВИ; 34. Р. ДОМАНОВИЋ; 35. О. ЖУПАНЧИЋ; 36. Ј. ЗЕСЕЛИНОВИЋ; 37. Ј. ПОЛОВИЋ; 38. А. ШАНТИЋ; 39. П. ВОРАНЦ; 40. П. ПРЕРАДОВИЋ; 41. В. НОВАК; 42. Ј. СКЕРЛИЋ; 43. П. П. ЊЕГОШ; 44. С. КРАЊЧЕВИЋ; 45. Ј. ИГЊАТОВИЋ; 46. С. МАРКОВИЋ; 47. А. МАТОШ.

Цена сваке књиге 2.500
Преко Забавника 1.500

48. Свих 26 књига у 6 РАТА ПРЕКО ЗАБАВНИКА — — — — 50.000

49. Омладинска литература
Цена — — — — 800
Преко Забавника 600

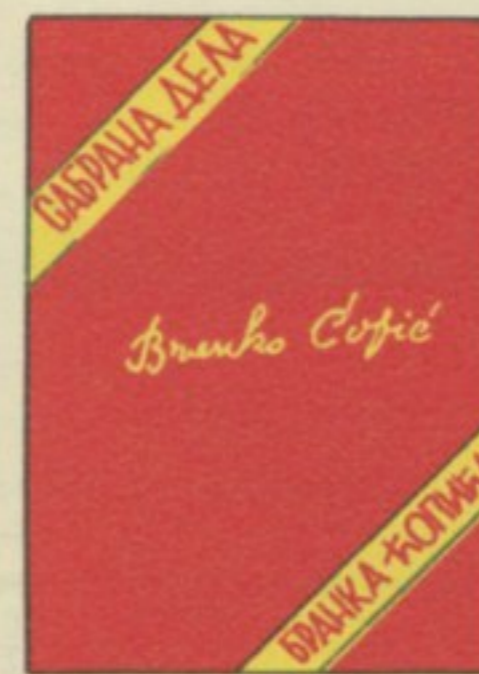
50. Приручник за свакога
Цена — — — — 9.600
Преко Забавника 8.600

56. Суперилустровано!
Цена — — — — 2.800
Преко Забавника 1.800

57. Популарна дечја књига
Цена — — — — 750
Преко Забавника 550

ДВАНАЕСТ КЊИГА
58. ЗА ГОТОВО:
Цена — — — — 30.000
Преко Забавника 21.000
59. У 6 РАТА ПРЕКО ЗАБАВНИКА — — — — 24.000

60. Велике авантуре!
Цена — — — — 800
Преко Забавника 600

80. Књига за омладину.
Цена — — — — 800
Преко Забавника 600

КОМПЛЕТИ ЛЕКТИРЕ

КОМПЛЕТ ЛЕКТИРЕ ЗА I р. гимназије 20 КЊИГА!

81. Меки повез, цена 30.000 а преко Забавника 24.000
82. Исто преко Забавника у 6 рата 27.000
83. Тврди повез, цена 36.000 а преко Забавника 28.000
84. Исто преко Забавника у 6 рата 30.600

КОМПЛЕТ ЛЕКТИРЕ ЗА II р. гимназије 35 КЊИГА!

85. Меки повез, цена 43.200 а преко Забавника 35.000
86. Исто преко Забавника у 6 рата 39.000
87. Тврди повез, цена 53.700 а преко Забавника 43.000
88. Исто преко Забавника у 6 рата 48.000

КОМПЛЕТ ЛЕКТИРЕ ЗА III р. гимназије 35 КЊИГА!

89. Меки повез, цена 42.000 а преко Забавника 35.000
90. Исто преко Забавника у 6 рата 39.000
91. Тврди повез, цена 52.500 а преко Забавника 43.000
92. Исто преко Забавника у 6 рата 48.000

КОМПЛЕТ ЛЕКТИРЕ ЗА IV р. гимназије 45 КЊИГА!

93. Меки повез, цена 60.000 а преко Забавника 48.000
94. Исто преко Забавника у 6 рата 52.000
95. Тврди повез, цена 70.500 а преко Забавника 56.000
96. Исто преко Забавника у 6 рата 63.000

97. Обновљени „Политикин“ жувар на 830 страна.
Цена — — — — 12.000
Преко Забавника 9.000

ТЕ НАРУЧИТЕ ПРЕМА УПУТСТВУ НА 26. СТРАНИ

ИСТРАГА ИНСПЕКТОРА ЖЕДИЈА

УБИЦА ЈЕ ПРИЗНАО!

ЗНАЧИ, ПРОФЕСОРЕ, ВИ ВЕРУЈЕТЕ ДА ВАМ НЕКО ЖЕЛИ ЗЛО?

НИСАМ НАЈСИ ГУРНИЈИ, ИНСПЕКТОРЕ, АЛИ ОВА ДВА НЕСРЕЋНА СЛУЧАЈА...

"ПРВИ ПУТ ЈЕ ТО БИО АУТОМОБИЛ ЧИЈИ БРОЈ НИСАМ ЗАПАМТИО..."

"ДРУГИ ПУТ СЕ СРУШИЛА ОГРАДА БАЛКОНА КАД САМ СЕ НАСЛОНИО..."

ОД МОЈЕ СМРТИ ИМАЛА БИ КОРИСТИ ПОСЛУГА: БЕНОВА, ЛИК И МАРТИНА, КОЈИМА САМ ТЕСТАМЕНТОМ ОСТАВИО ПРИЛИЧНУ СУМУ...

ПОКУШАЈЕМО ПОПОДНЕ ДА ИХ ИСПИТАМО...

ПОСЛЕ ПОДНЕ...

ОХ... ГАЗДА ЈЕ У СВОМ КАБИНЕТУ... У ОВО ВРЕМЕ ОБИЧНО СПАВА И...

ОН НАС ОЧЕКУЈЕ...

ОНДА ЋЕ ВАС ЛИК ОАВЕСТИ!

АЛИ, МАРТИНА... ЗНАШ ДА СЕ ПРОФЕСОР ЉУТИ КАД ГА ПРОБУДИМ! НЕК ИДЕ БЕНОВА!

ПА... ДОБРО! ПОБИТЕ ЗА МНОМ, ГОСПОДО!

НЕШТО КАСНИЈЕ... КУЦАЈТЕ ВИ, БОМЕ...

ДОБРО!

ПОШТО НИЈЕ ДОБИО ОДГОВОР, ИНСПЕКТОР ЖЕДИЈА ЈЕ РЕШИО ДА ОТВОРИ ТАПАЦИРАНА ВРАТА И...

ОСЕЋА СЕ ГАС! БРЗО, ШАРОНЕ... ОТВОРИ ПРОЗОР!

НА ЖАЛОСТ, ПРОФЕСОР ЈЕ ВЕЋ БИО МРТАВ...

КАСНИЈЕ...

ТО ЈЕ НЕСРЕЋАН СЛУЧАЈ! ОН ЧЕСТО КУВА САМ СЕБИ КАФУ НА РЕШОУ НА ГАС...

ВЕРОВАТНО ЈЕ ЗАБОРАВИО ДА ГА УГАСИ И...

МЕЂУТИМ, ИНСПЕКТОР НИЈЕ БИО УБЕЂЕН ДА СЕ ПРОФЕСОР СЛУЧАЈНО УГШИО А УСКОРО ЈЕ ЈЕДНО ОД ТРОЈЕ ОСУМЊИЧЕНИХ ТО И ПРИЗНАЛО...

У РЕДУ... ЈА САМ! АЛИ КАКО СТЕ ПОГОДИЛИ?

КОЈА ЈЕ ТО СИТНИЦА? И КО ЈЕ КРИВАЦ?

ЈЕАНА СИТНИЦА ИЗАЗВАЛА ЈЕ МОЈУ СУМЊУ...

РЕШЕЊЕ НА СТРАНИ 31

ПОКЛОН ЗА ПРИЈАТЕЉИЦУ

Олгица је пошла да купи поклон својој најбољој пријатељици. Ушла је у радњу пуну лепих свећњака и лампи... и дуго није могла да се одлучи. Погодите шта је купила, пошто је испретурала целу радњу!

РЕШЕЊЕ:

Олгица је купила петролејску лампу која се на горњем претку капази у средини мање полице.

● с правом се може рећи да је 6. март за породицу Вилар из Ајове, у савезној америчкој држави Мичиген, веома значајан датум: М. Вилар ро-

дила је прво дете 6. марта 1951; друго 6. марта 1952. а следећег 6. марта — близанце.

● на недавно отвореном медицинском факултету у Греноблу стручњаци су конструирали апарат у коме може да

се сачува људско срце намењено за вештачко пресађивање. Просечан век конзервирања, за сада, је 24 часа.

● закон природе често је суров: због дуготрајне суше која је овог пролећа владала у Јужној Африци, чувари у познатом националном „Кригер

парку“ морали су да убију око 1200 слонова да би спасли остале животиње.

● У Лондону је недавно један филателиста продао марку из Кеније, која је пуштена у продају 1954. године, за 51.600 франака. Марку је својевремено купио од једног

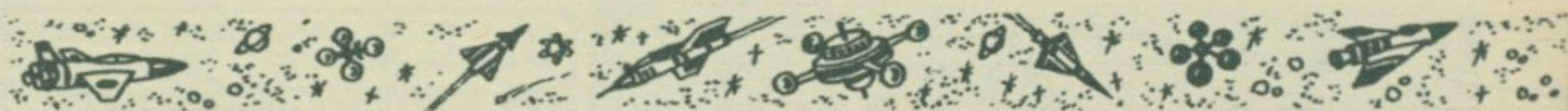
шеснаестогодишњег филателисте за свега 240 франака. Међутим, марка је постигла оволику вредност јер јој је грешком главни мотив одштампан наопако.

● совјетски лист „Правда“ објавио је пре извесног времена вест да је пронађен „чудесан“ лек, назван фенигама. Он истовремено лечи од нерасположења, страха, умора, стидљивости и неспокојства.

ШОКЕЈ

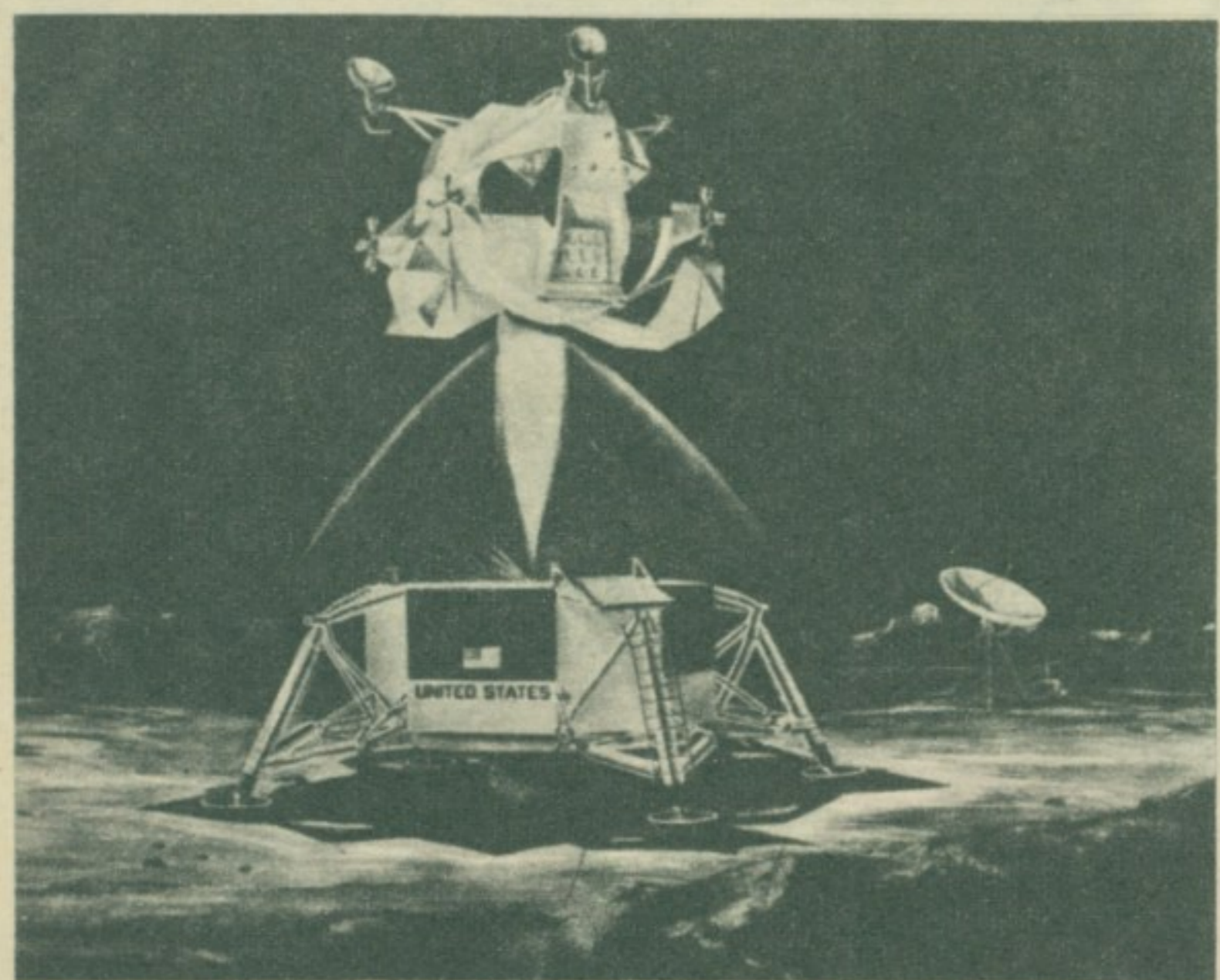
СВЕМИРСКИ СТАНИЦИ

МОЖДА ЋЕТЕ И ВИ ЈЕДНОГ ДАНА ПУТУЈУЋИ
ВАСИОНСКИМ БРОДОМ ПРЕМА НЕКОЈ ДРУГОЈ ПЛА-
НЕТИ, ЗАСТАТИ ДА СЕ ОДМОРТЕ У ОВАКВОЈ
СВЕМИРСКОЈ СТАНИЦИ.

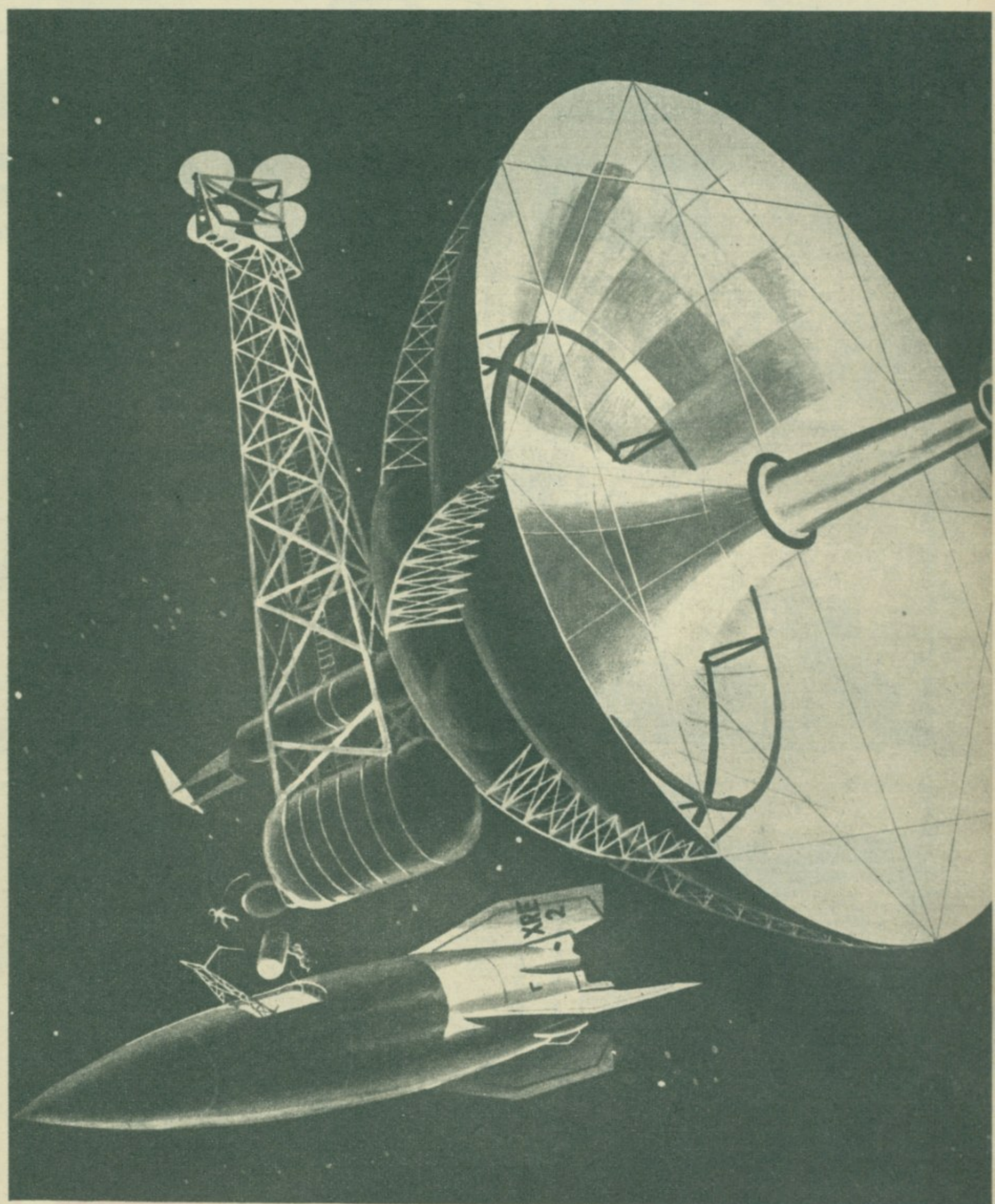
*****

ЖИВОТ И РАД У ВАСИОНИ
ДАНАС НИСУ ВИШЕ САМО
ПЛОД УОБРАЗИЉЕ ПИСАЦА
ФАНТАСТИЧНИХ ПРИЧА
ВЕЋ И ПРЕДМЕТ ОЗБИЉНИХ
НАУЧНИХ ПЛАНОВА

*****

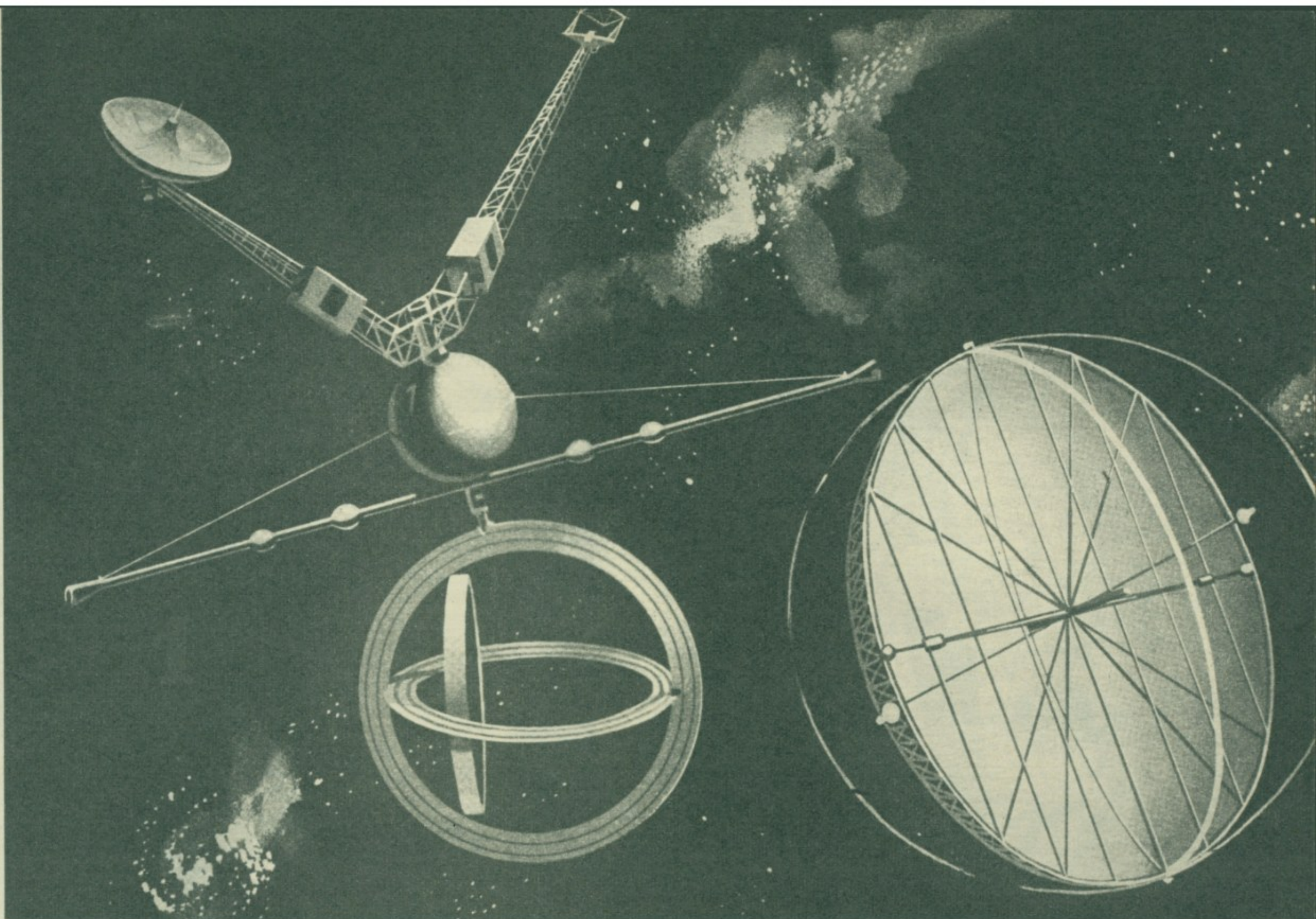

НАУЧНИЦИ ПЛАНИРАЈУ ДА ИСКОРИСТЕ ГОРЊИ ДЕО
МЕСЕЧЕВОГ МОДУЛА КАО „НОСАЧ“ ВАСИОНСКОГ
ТЕЛЕСКОПА КОЈИМ БИ СЕ ИСПИТИВАЛО СУНЦЕ.

У ВАСИОНИ ЋЕ БИТИ КОНСТРУИСАНА ЦИОНСКА СВЕМИРСКА СТАНИЦА, ЊЕНИ
ДЕЛОВИ БИЋЕ ЛАНСИРАНИ СА ЗЕМЉЕ, А ЗАТИМ СКЛОПЉЕНИ У ОРБИТИ.

СЖЕ ЩЕ

ВАСИОНСКЕ СТАНИЦЕ БИЋЕ РАЗЛИЧИТИХ ОБЛИКА И НАМЕНА: СЛУЖИЋЕ КАО КОСМОДРОМИ СА КОЈИХ ЋЕ ЛЕТЕЛИЦЕ КРЕТАТИ У ИСТРАЖИВАЊЕ СВЕМИРА, ИСПИТИВАЊЕ ЗЕМЉУ, ХИДРО-МЕТЕОРОЛОШКЕ УСЛОВЕ, ОТКРИВАЊЕ НАСЛАГЕ МИНЕРАЛА, НАЈБОЉА МЕСТА ЗА РИБАРЕЊЕ ИТД.

Ако се возите колима по било ком ауто-путу, запазићете поред ивице бетонске или асфалтне траке више бензинских станица него што можете да запамтите.

Сад замислите да је 2000. година! Али више не путујете аутомобилом, већ свемирским бродом који саобраћа на редовној линији за Месец! Гледате кроз прозор пространог одељења за путнике и, док васионска лађа великом брзином лети у правцу доброг старог Месеца, видите чудне облике огромних објеката који лебде у космосу. То су **свемирске станице!**

Немогуће?? Нимало. У ствари, то је сасвим вероватно ако се има у виду садашња свемирска трка и напори које највеће „свемирске“ силе улажу да би предњачиле у јуришу на космос.

Васионска радионица

Прва свемирска станица биће лансирана 1972. године! Амерички стручњаци одавно планирају да искористе одбачени горњи степен ракете типа „Сатурн“ као свемирску радионицу. Горњи степен ракете биће тако преуређен да ће се у ствари састојати од неколико одељења за боравак астронаутских посада, дакле биће права правцата свемирска станица!

Станица ће бити велика као двоспратна кућа! У њој

ће посада радити сасвим нормално и живети потпуно удобно, без тешких, незграпних свемирских одела и скафандера. Предвиђа се да ће свака екипа људства, астронаута, бити замењена по сле 28 дана другом стручном која ће стићи васионским бродом са Земље.

Касније ће се боравак једне посаде станице продужити на 56 дана, а програм рада проширити на велики број најразличитијих експеримената. Тако ће, на пример, једна од будућих екипа астронаута-научника искористити подешени горњи део лунарног модула (капсуле за спуштање на Месец и враћање у његову орбиту, чији доњи део остаје на површини, а горњи у орбити Месеца) као „носач“ који ће пренети астрономски телескоп до свемирске радионице да би се могла обавити испитивања Сунца. Истраживање би на тај начин било ослобођено утицаја Земљине атмосфере која изазива преламање светлости и тако отежава рад и доношење потпуно тачних закључака.

Разматрају се и планови да се конструише цинковска свемирска станица која би се кретала око Земље и била најпре у деловима лансирана са Земље, а затим склопљена у орбити. Претпоставља се да ће негде око 1985. године она постасти стална станица са екипом од 100 астронаута и научника, што је свакако врло озбиљна бројка кад се има у виду да би екипа у почетку имала само 12 људи.

Једна од намена свемирских станица биће изучавање Земље јер ће се са ста-

нице далеко боље и прегледније запажати хидро-метеоролошки и други детаљи из живота Земље него на њој самој. Станице ће преносити обавештења о откривању минералних наслага, у напређењу раста житарица и проналажењу најбољих места за рибарење!

Свемирски саобраћај

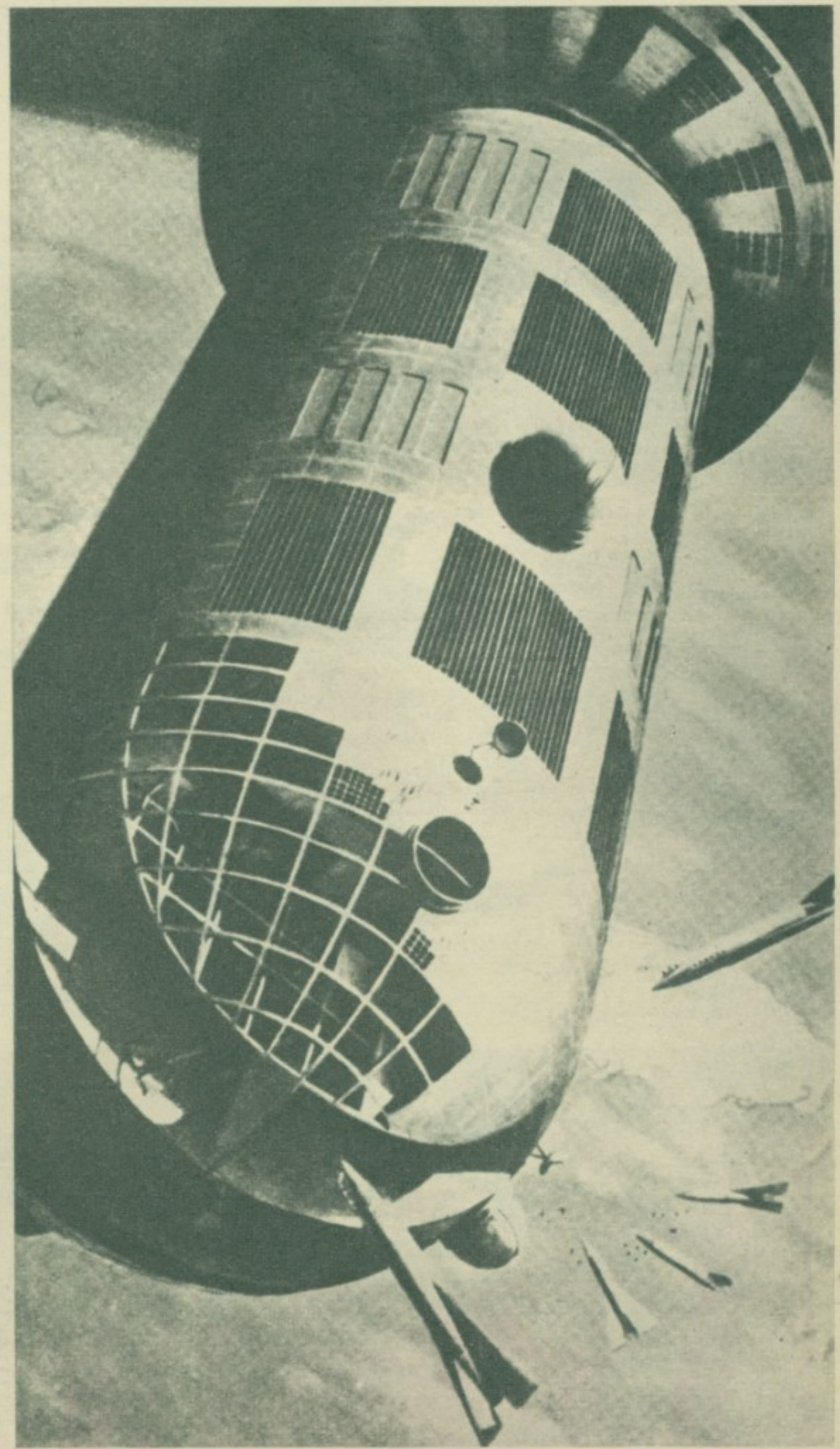
Део програма биће и развој редовне свемирске линије: васионска лађа, која ће моћи да понесе до 12 тона терета и (или) путника, редовно ће саобраћати између Земље и базе у орбити.

Васионске станице ће, поред тога, бити опремљене навигационим инструментима и коришћене као орбитални контролни торњеви који ће регулисати густ ваздушни, односно свемирски саобраћај.

Специјализовани сателити (метеоролошки, телевизијски и други) биће масовно употребљавани у мрежи васионских станица и редовних линија свемирског саобраћаја.

И тако, пошто научници и стручњаци разрађују безброј идеја о разним васионским станицама и њиховој намени, може се лако догодити да и ви, и то много раније него што и сањате, једног лепог дана застанете да се одморите у свемирској станици, на путу за друге планете, као што то данас чините у мотелу на ауто-путу!...

Д. П.

ГРАД У КОСМОСУ. ПРЕТПОСТАВЉА СЕ ДА ЋЕ ВЕЋ НЕГДЕ ОКО 1985. ПОСТОЈАТИ СТАЛНА СВЕМИРСКА СТАНИЦА С ЕКИПОМ ОД 100 ЉУДИ.

СМРТ ИМА КАНЦЕ

У лето 1898. године становници живописног села Соспело чули су страшну вест: њиховог сeosког поштарa напало је и убило јато орлова док је прелазило Алпе!

Село је лежало у подножју снегом покривених Приморских Алпа и било омиљено планинарско полазште туриста и алпиниста који су сваке године посећивали југоисточни део Француске.

Данима после трагедије нико се није усуђивао да крене уз Алпе. Већина излетника одустала је од намере да се испне на снежне врхове, али су двојица алпиниста — Антоан Низел и Жозеф Монан — одлучили да се изложе природним опасностима планине и могућности напада стотина снажних дивљих орлова који су свијали огромна гнезда по неприступачним стенама.

Низел и Монан устали су у рану зору 22. јула и, заједно са два поуздана водича, пошли долином обавијеном маглом према планини. Ускоро су планинари оставили за собом травнате падине и зашли међу циновске стене.

После извесног времена четири човека повезали су се конопцем и, користећи цепине док су прелазили велике снежне наслаге, стигли до ледене путање која се протезала ивицом дубоке провалије Стаза их је довела до подножја највишег врха и у том тренутку водич на челу претрашено узвикну:

— Ено, онде је погинуо поштар!

Језиви крици

Страшно бојиште било је попрскано крвљу и покривено перјем. У трену су схватили да су учинили глупост што су се упутили у стеновиту и снежну пустош и не знајући шта им се може догодити и да ли ће се из ње уопште вратити.

Савлађујући у себи осећање страха, продужили су с успоном, али ускоро су поново застали. Из дубине оближње провалије чули су се језиви крици од којих им се крв следила у жилама.

Приближили су се ивици провалије и дубоко доле угледали неопisivу гужву очевидно разбеснелих птичурина обузетих страховитом међусобном борбом. До њих су допирали чудни крици из облака перја које је летело ваздухом. Јата огромних птица кружила су унаоколо и изгледало је да се пе-

њу све више и више према врху амбиса!

Орлови су још били сувише заузети борбом да би обраћали пажњу на четири човека који су стајали изнад њих на смрзнутом и клизавом снегу. Али водичи су знали да ће птичурине, чим буду дошле до ивице провалије, удружити снаге и напасти људе који су тако непромишљено упали на њихову територију!

Планинари нису имали другог избора него да пресеку конопац који их је повезивао да би могли несметано да се бране.

Најаг

Кад су се орлови готово приближили врху провалије, планинари се окренуше и почеше као суманути да беже преко залеђеног снега, не обраћајући никакву пажњу на опасан терен, тако да је било право чудо што од њих нико није пао или се повредио.

Спуштали су се неких пет-шест минута кад су иза себе зачули лепет циновских крила и на свој ужас угледали како раздражени орлови иду право на њих! Одмах затим сручили су се на њихове главе као лавина!

Напад је био сувише страшан да би могао речима да се опише. Орлови су прво напали Низела. Невероватном снагом ударали су га крилима и кљуновима, гребали канцама... Он је млатарао око себе цепином...

У борби на живот и смрт, која је затим настала, Низел је изгубио додир с осталом тројицом. Напало га је десетак орлова којима су се стално придруживали други из гнезда са околних стена.

Био је свестан да су му руке огрезеле у сопствену крв, али, зачудо, није осећао никакав бол. У ствари, био се страшно уплашио да ће се уморити од битке, да неће више моћи да пружа отпор и да ће једноставно лећи очекујући да га орлови растргну.

— Док сам бесомучно удао око себе — присећао се он — чинило ми се као да сурове птичурине, уз заглушујуће кричање, удвостручују напад. Не бисте веровали кад бих вам причао о страховитој снази њихових крила. Тетурао сам се по снегу као пијан, бацан тамо-овамо, и право је чудо што ме нису гурнули у неку од оближњих провалија!

После извесног времена Низел је осетио како снага постепено напушта његово

**ОРЛОВИ СУ ВРЕБАЛИ У ЗАСЕДИ МЕЂУ ЛИТИЦАМА...
УСРЕД ДИВЉЕ ЛЕПОТЕ
АЛПА ЗАВЛАДАО ЈЕ УЖАС...**

измучено и искрвављено тело.

— Знао сам да сваког тренутка могу да се срушим и будем буквално раскомадан! Бранио сам се сасвим механички, помирен са судбином и сваког часа очекујући да ме птице докрајче!

Неочекивани сџас

А тад, баш кад је мислио да је дошао крај, изненада стиже помоћ. Иако планинари то нису знали, сељани Соспела догледима су пратили њихов успон и, чим је примећено да су први пут застали — очевидно због страха од неке велике опасности — ка њима је одмах пошла група спасилаца који су на време стигли до „бојишта“ и успели да отерају птичурине од Низела и његових онесвешћених другова — планинара Монана и два водича.

Следећих шест недеља Низел је провео у болници опорављајући се од задобијених повреда.

Д. П.

УЗАЛУД ЈЕ НИЗЕЛ ПОКУШАВАО ДА СЕ ЦЕПИНОМ ОДБРАНИ ОД УДАРАЦА СНАЖНИХ КРИЛА, ПОВИЈЕНИХ КЉУНОВА И ОШТРИХ КАНЦИ.

У ТРЕНУТКУ КАДА СУ СЕ ЦОНИ И НИКИ НАШЛИ У НЕПОСРЕДНОЈ ОПАСНОСТИ, ИЗНЕНАДА СЕ ЗАУСТАВИЛА ЈЕДНА ЛИМУЗИНА ИЛИ ИХ ЈЕ ВЛАСНИК ПРИМИО...

ГЕНИЈАЛАН НАЧИН ДА СЕ ДОЂЕ ДО ФИЛМА! НАШ ШЕФ ЈЕ ЗАИСТА ГЕНИЈАЛАН! ХИ! ХИ!

HIROSHIMA
善美更美

КОНО? НЕ ЧУДИМ СЕ ШТО СТЕ ИЗНЕНАЂЕНИ, ХАЗАРД САН...

КУКИ, ОВО ЈЕ МИСТЕР КОНО, ПОСЛОДАВАЦ ВАШЕ ПОКОЈНЕ СЕСТРЕ! НЕ СХВАТАМ КАКО СТЕ НАС НАШЛИ...

ЗАБОРАВЉАТЕ, ХАЗАРД САН, ДА ЈА ЗАУЗИМАМ ВАЖАН ПОЛОЖАЈ И ДА МАЛО ШТА МОЖЕ ДА ПРОМАКНЕ МОЈОЈ ПАЖЊИ...

ДА САМ ЗНАО ЗА ВАШУ МИСИЈУ КАД СТЕ ДОЛАЗИЛИ ДА ТРАЖИТЕ НИКИ... ЈА БИХ ОБОЈЕ МОГАО ДА СПАСЕМ СВИХ... НЕПРИЈАТНОСТИ!

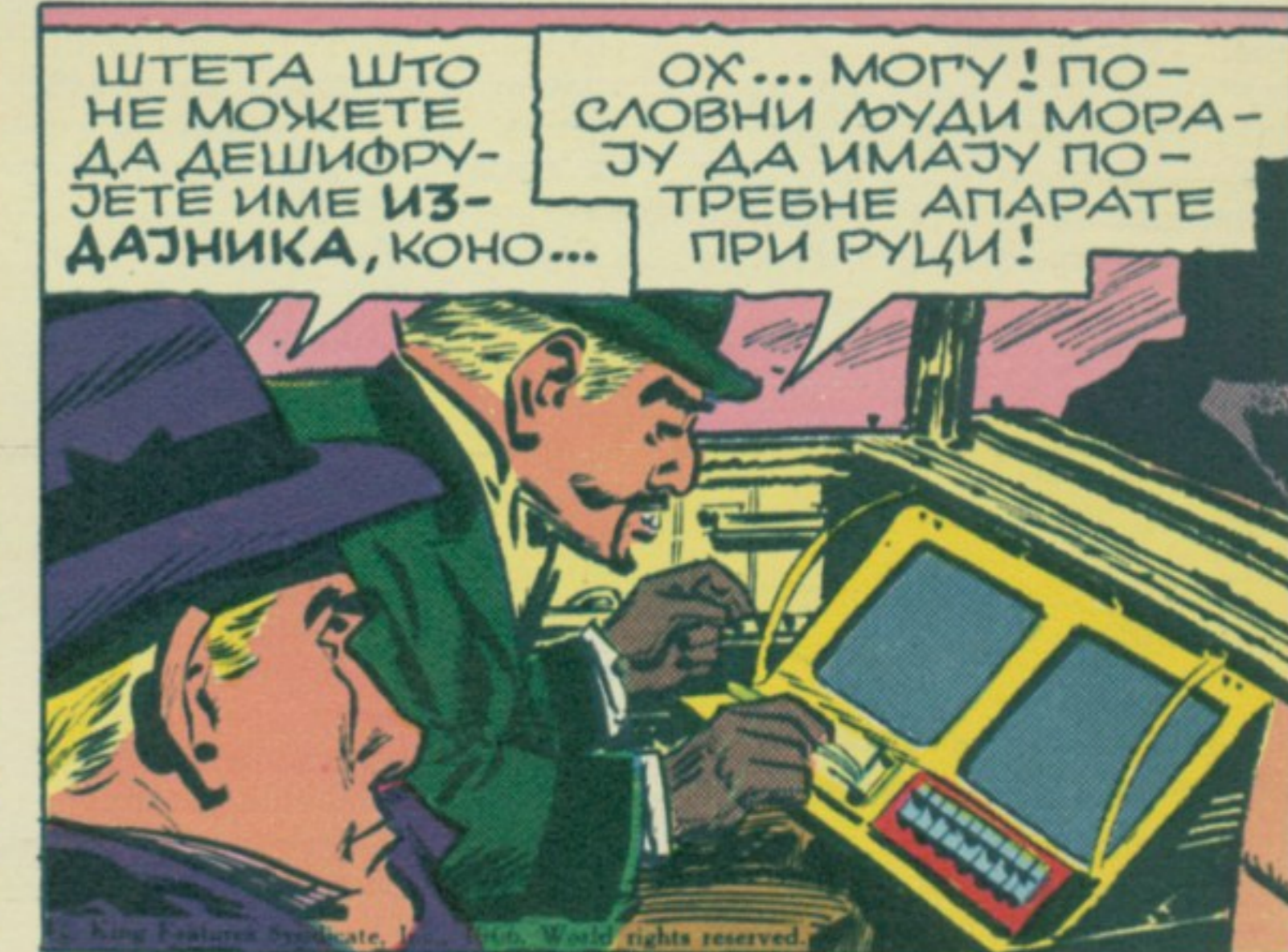

АЛИ, КАДА ЈЕ НАЂЕНО ТЕЛО СИРОТЕ НИКИ... МАЛО ПРОВЕРАВАЊА И... ЗНАО САМ ГДЕ ДА ВАС ТРАЖИМ!

А САД... ВРЕМЕ ЈЕ НОВАЦ! МОЛИМ ВАС ФИЛМ!

"ВРЕМЕ ЈЕ НОВАЦ"... ТО ЈЕ ЛОЗИНКА! ЕВО ВАМ ФИЛМА, КОНО!

ШТЕТА ШТО НЕ МОЖЕТЕ ДА ДЕШИФРУЈЕТЕ ИМЕ ИЗДАЈНИКА, КОНО...

ОХ... МОГУ! ПОСЛОВНИ ЉУДИ МОРАЈУ ДА ИМАЈУ ПОТРЕБНЕ АПАРАТЕ ПРИ РУЦИ!

КОНО ЈЕ ПРИТИСНУО ЈЕДНО ДУГМЕ И... ШИФРА СЕ ОДЛИЧНО ВИДИ...

НА ДРУГОМ ЕКРАНУ ЋЕ СЕ ПОЈАВИТИ ДЕШИФРОВАН ТЕКСТ!

АПАРАТ ЈЕ ЗАУЈАО И ПОСЛЕ НЕКОЛИКО СЕКУНДИ...

В...ВИ?!

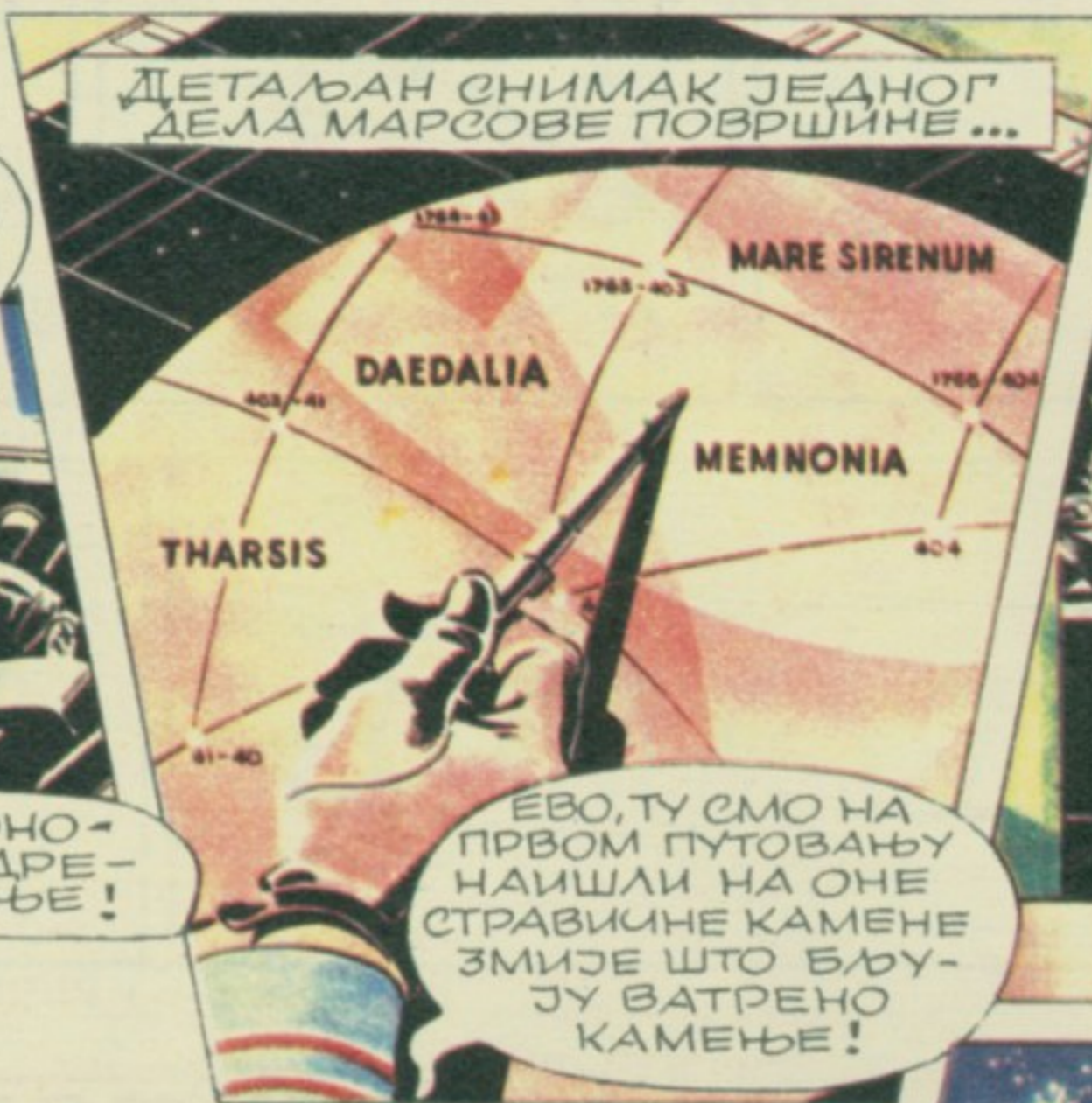
ЖИВОТ ПРИРЕЂУЈЕ НЕПРИЈАТНА ИЗНЕНАЂЕЊА! ЗАР НЕ, ХАЗАРД САН?

НУЛА X ЈЕ УЗЕО КУРС ПРЕМА МАРСУ...

СВЕ ЈЕ У РЕДУ, МОМЦИ! ВЕРУЈЕМ ДА ЋЕ ЛЕТ ПРОЋИ БЕЗ НЕЗГОДА!

ДА ПОГЛЕДАМО ПОНОВО МАПУ МЕСТА ОДРЕЂЕНОГ ЗА СЛЕТАЊЕ!

ДЕТАЉАН СНИМАК ЈЕДНОГ ДЕЛА МАРСОВЕ ПОВРШИНЕ...

ЕВО, ТУ СМО НА ПРВОМ ПУТОВАЊУ НАИШЛИ НА ОНЕ СТРАВИЧНЕ КАМЕНЕ ЗМИЈЕ ШТО БУДУ ВАТРЕНО КАМЕЊЕ!

КАЖИ МИ, РЕЈЕ, ШТА СУ ТЕ ЗМИЈЕ О КОЈИМА ГОВОРЕ!

НИСМО СИГУРНИ... ЗНАМО САМО ДА СУ ОПАСНЕ И ДА ИЗБАЦУЈУ ВАТРЕНЕ ЛОПТЕ!

УСПЕЛИ СМО ДА ИХ СНИМИМО! ЗАДАТАК ОВЕ НАШЕ ЕКСПЕДИЦИЈЕ ЈЕ ДА ИСПИТАМО ТУ ПОЈАВУ!

ДАЛЕКО ИСПРЕД ЊИХ У ТАМИ КОСМОСА, ОЧЕКИВАО ИХ ЈЕ МАРС...

ТАЧНО ПОСЛЕ ШЕСТ СЕДМИЦА БРОД НУЛА X УШАО ЈЕ У ОРБИТУ ОКО ЦРВЕНЕ ПЛАНЕТЕ...

ПОЧИЊЕ ОДБРОЈАВАЊЕ! НАВИГАТОР ВРЕД ЊУМЕН ОСТАЈЕ С МАТИЧНИМ БРОДОМ У ОРБИТИ!

ДОКТОР ПИРС И КАРЛСОН У КАВИНУ, МОЛИМ!

И МАРСОВ МОДУЛ... М. Е. В. ОДВОЈИО СЕ ОД МАТИЧНОГ БРОДА.

ХЕЈ! УЛЕКЕМО У ВИСОКО-АТМОСФЕРСКЕ ВЕТРОВЕ! СНАГА 16 ПЛУС!

МОДУЛ ДОБРО ИЗДРЖАВА ПОЛЕ?

ИЗНЕНАДА...

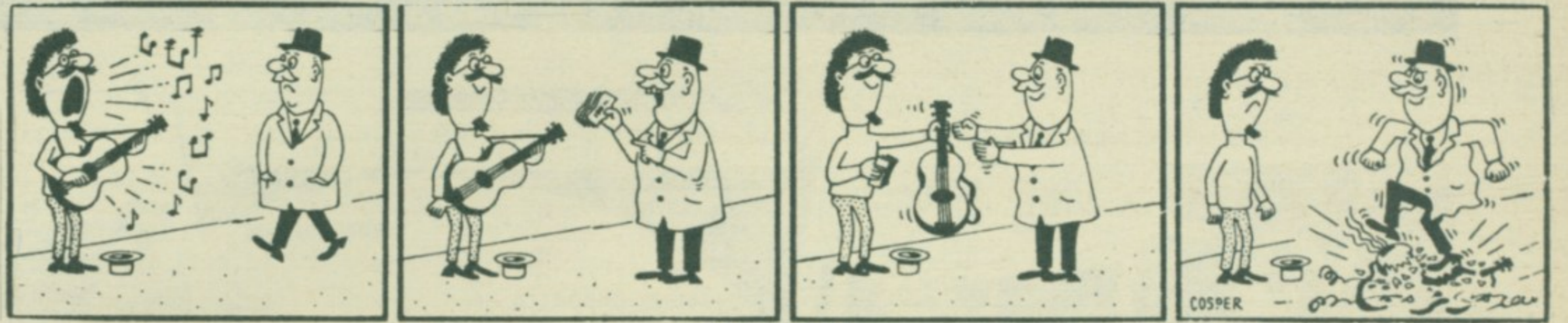
ШТА ЈЕ ОВО... ПОГЛЕДАЈТЕ!

ТОРНАДО! ПОЛЕ, СКРЕЊИ... ИЗВУЦИ МОДУЛ...

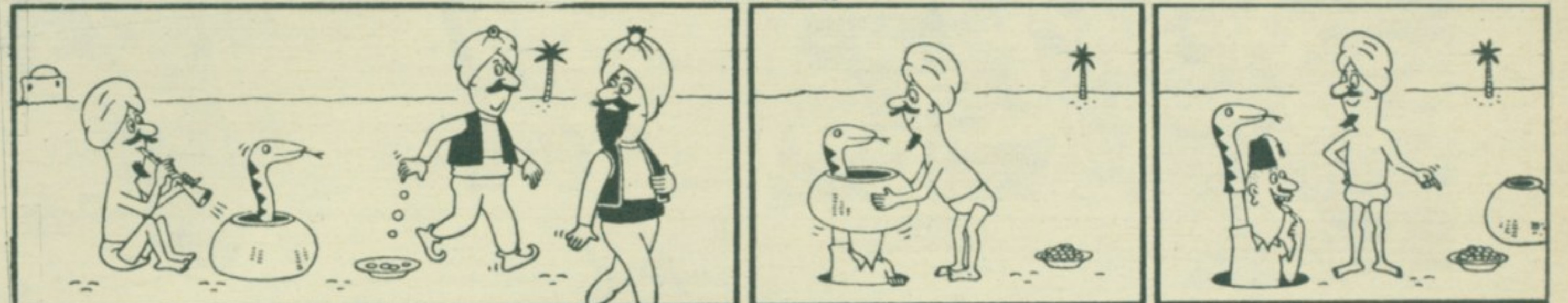
АЛИ, КАПЕТАН ПОЛ ЈЕ ЗА ДЕЛИК СЕКУНДЕ РЕАГОВАО ПРЕКАСНО...

БЕЗ РЕЧИ

БЕЗ РЕЧИ

БЕЗ РЕЧИ.

НАРУЧИТЕ ОВАКО КЊИГЕ НА ПОПУСТ СА ЗАБАВНИКОВОГ САЈМА!

1 УПИШИТЕ НА КУПОН БРОЈ КОЈИ ЈЕ ШТАМΠΑН УЗ КЊИГУ (ИЛИ КЊИГЕ). ПРИМЕРИ:
ЗА ВИТЕЗА ЛАГАРДЕРА НА КУПОНУ ТРЕБА НАПИСАТИ БР. 1.
ЗА КОМПЛЕТ ЛЕКТИРЕ ЗА П. Р. ГИМНАЗИЈЕ У ТВРДОМ ПОВЕЗУ НА КУПОНУ ТРЕБА НАПИСАТИ БР. 87. ЗА ИСТИ КОМПЛЕТ У ТВРДОМ ПОВЕЗУ АЛИ НА ОТПЛАТУ ТРЕБА НАПИСАТИ БР. 88.

2 НА ЈЕДНОМ КУПОНУ МОЖЕ СЕ НАПИСАТИ САМО ЈЕДАН БРОЈ. КО ЖЕЛИ ДА НАРУЧИ ВИШЕ БРОЈЕВА, ЗАПИСУЈЕ СВАКИ БРОЈ НА ПОСЕБНОМ КУПОНУ. АКО ВАМ НЕ БУДЕ ДОВОЉНО КУПОНА, НАПРАВИТЕ ИХ САМИ (ПРЕПИШИТЕ КУПОН).

3 АКО УЗ САЈАМСКИ БРОЈ НЕ ПИШЕ ДА СЕ КЊИГЕ ПРОДАЈУ НА РАТЕ, ТО ЗНАЧИ ДА СЕ ПЛАЋАЈУ У ГОТОВУ.

4 КЊИГУ КОЈУ КУПУЈЕТЕ ЗА ГОТОВО ПЛАЋИТЕ ПОШТАРУ КАД ВАМ ЈЕ ДОНЕСЕ (ПОУЗЕЋЕМ).

5 АКО КУПУЈЕТЕ КЊИГЕ У 6 РАТА, ОНДА СЕ ПРВА РАТА ПЛАЋА ПОШТАРУ КАД ДОНЕСЕ КЊИГЕ А ОСТАЛЕ РАТЕ УПЛАЋИВАЋЕТЕ НА ПОШТИ ДО 5. У МЕСЕЦУ. (ДОБИЋЕТЕ У ПАКЕТУ УПУТНИЦЕ).

ЦЕНЕ СУ У СТАРИМ ДИНАРИМА.

КУПОН ЗА ПОПУСТ

Наручујем са Забавниковог сајма бр. _____
по цени од _____

_____ (Име и презиме)

_____ (Тачна адреса)

КУПОН ЗА ПОПУСТ

Наручујем са Забавниковог сајма бр. _____
по цени од _____

_____ (Име и презиме)

_____ (Тачна адреса)

БЕЗ РЕЧИ

БЕЗ РЕЧИ

КУПОН ЗА ПОПУСТ

Наручујем са Забавниковог сајма бр. _____
по цени од _____

_____ (Име и презиме)

_____ (Тачна адреса)

КУПОН ЗА ПОПУСТ

Наручујем са Забавниковог сајма бр. _____
по цени од _____

_____ (Име и презиме)

_____ (Тачна адреса)

НА СУШЕНУ РИБУ
И МАЧАК
СЕ ОБЛИЗУЈЕ

(Финска пословица)

Попуни купоне и залепи их на белој странидописнице или их стави у писмо и пошаљи ЗАБАВНИКУ, Београд, Македонска 29.

КАПЕТАН Кејт

ТИХО... СТРАНЦИ НЕ СМЕЈУ
ДА ПОСУМЊАЈУ ДА У
НАШИМ БРОДИЊИМА
ПОРЕД ЗАЦИНА
ИМА И РАТНИКА!

НЕЋЕ!
ЗАУЗЕТИ СУ
ПРИПРЕМАМА
ЗА ПРЕ-
ТОВАР!

ОНАЈ
ЖЕНСКИ
КАПЕТАН СЕ
ЗАБАВЉА
НА ГОЗБИ...
МОРАМО
УСПЕТИ!

Али, Кејт је посумњала да је гозба приређена само да
она не би била на броду и... побегла.

ПРОКЛЕТА ЗЕМЉА У КОЈОЈ
СУ СВЕ ЗГРАДЕ НА КОЉУ!
ЕНО, УМАКЛА ЈЕ ИСПОД
УТВРЂЕЊА!

АКО СЕ ДОКОПА
ЉУНГЛЕ...
УМАКЛА НАМ
ЈЕ!

ЗА ЊОМ...
УМЕСТО ШТО
ПРИЧАШ!

У ОВОМ ГУСТИШУ ЈЕ
НЕ МОЖЕМО НАЋИ!
АЛИ, ДОК СЕ ОНА ПРОБИ-
ЈЕ КРОЗ ЉУНГЛУ ЊЕН
БРОД ЈЕ НАШ!

У ПЕСМИ ВЕТРА...

НЕ СВИЊА МИ СЕ ШТО
НАС ОВИ ЧАМЦИ ОПКО-
ЉАВАЈУ! РЕЦИ ИМ
ДА ЊЕМО ИХ ИСТО-
ВАРИВАТИ ЈЕДАН
ПО ЈЕДАН!

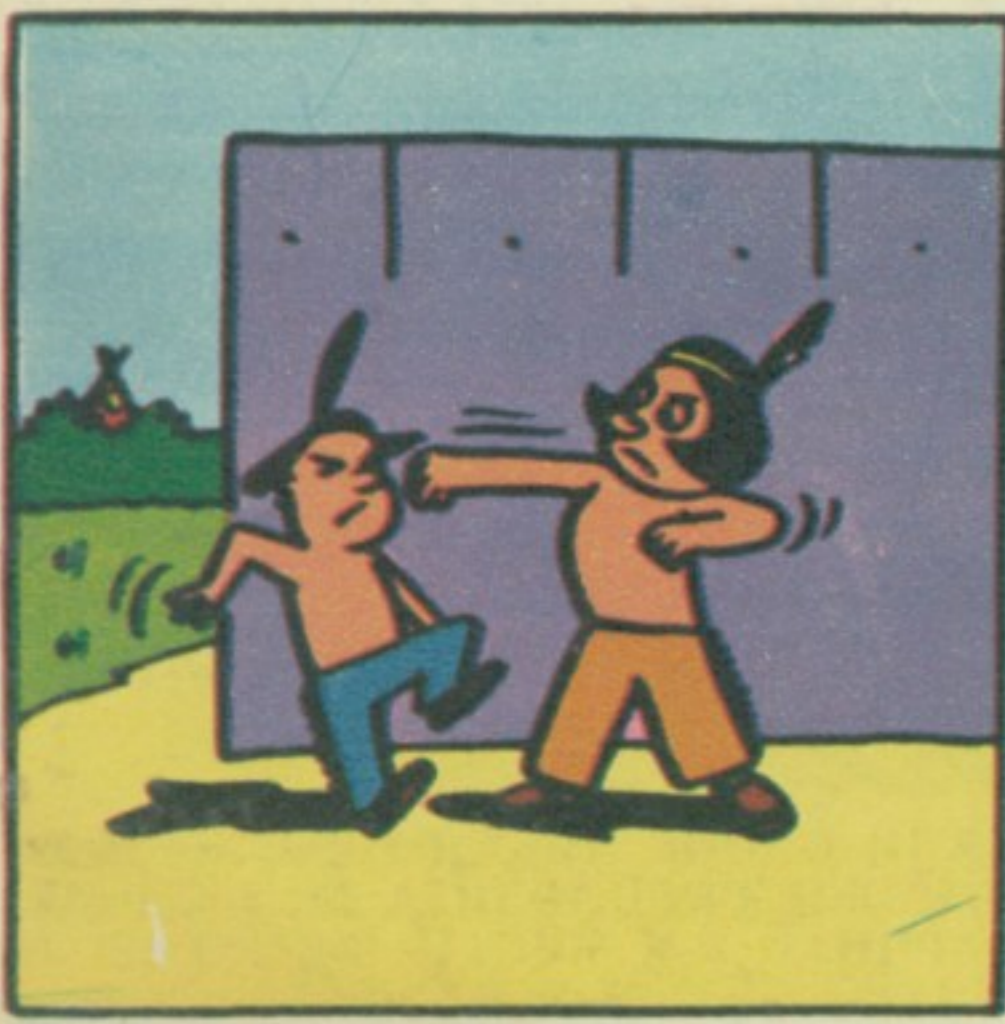
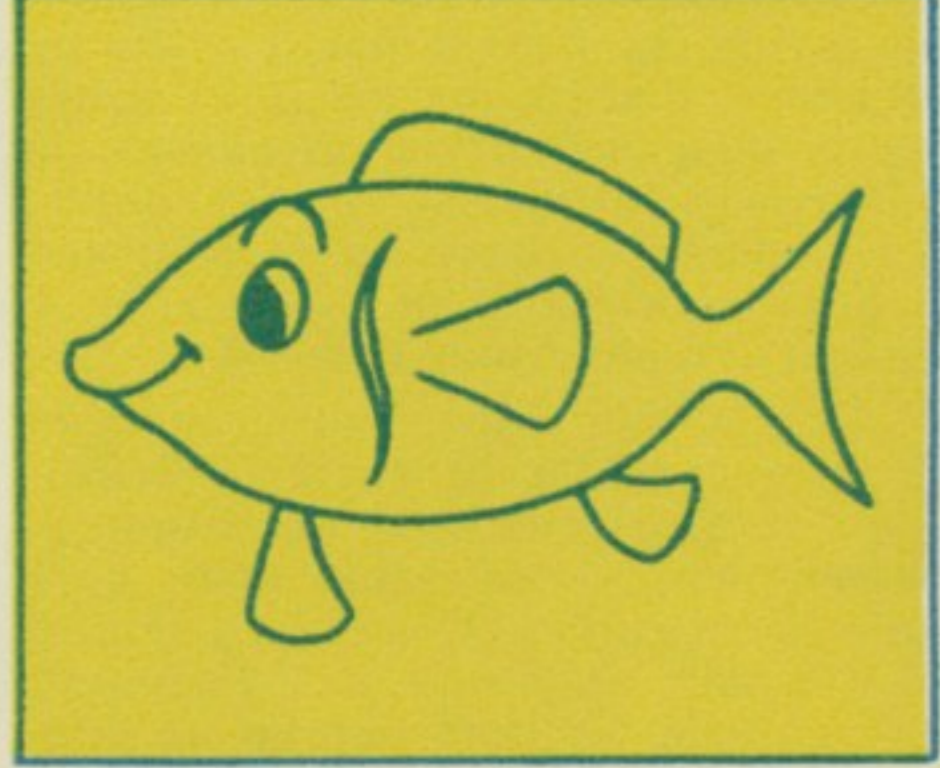
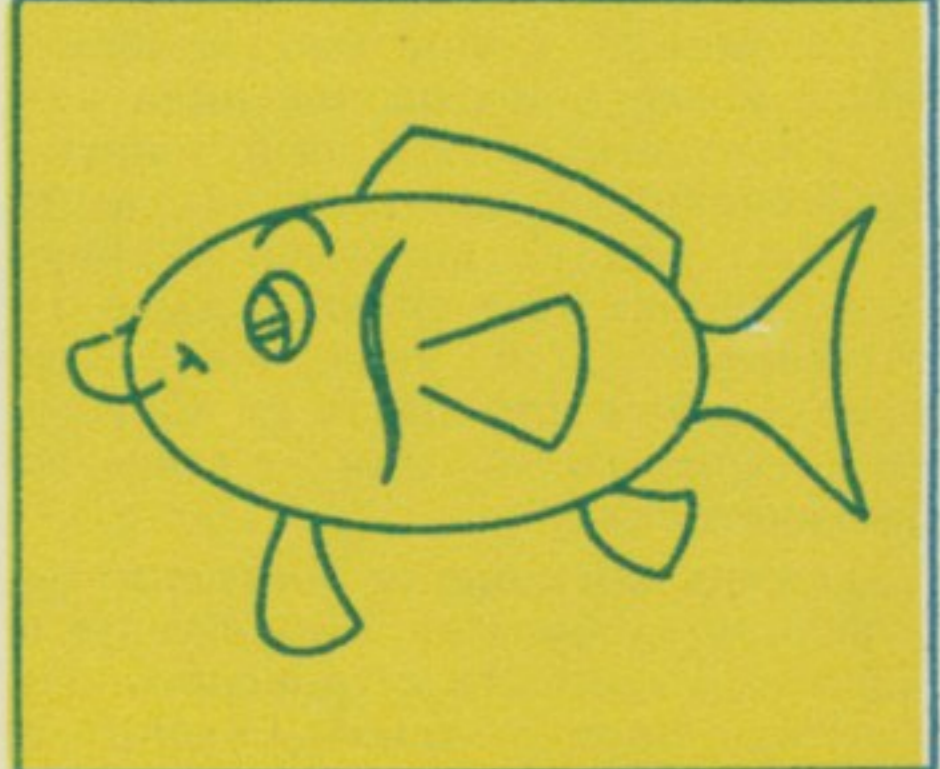
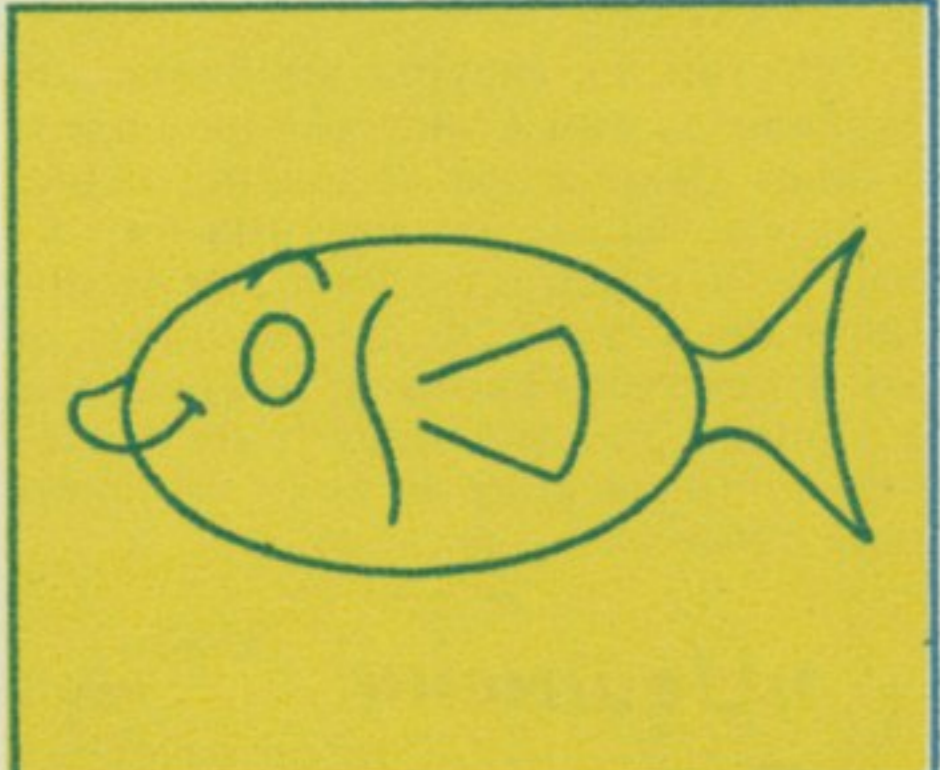
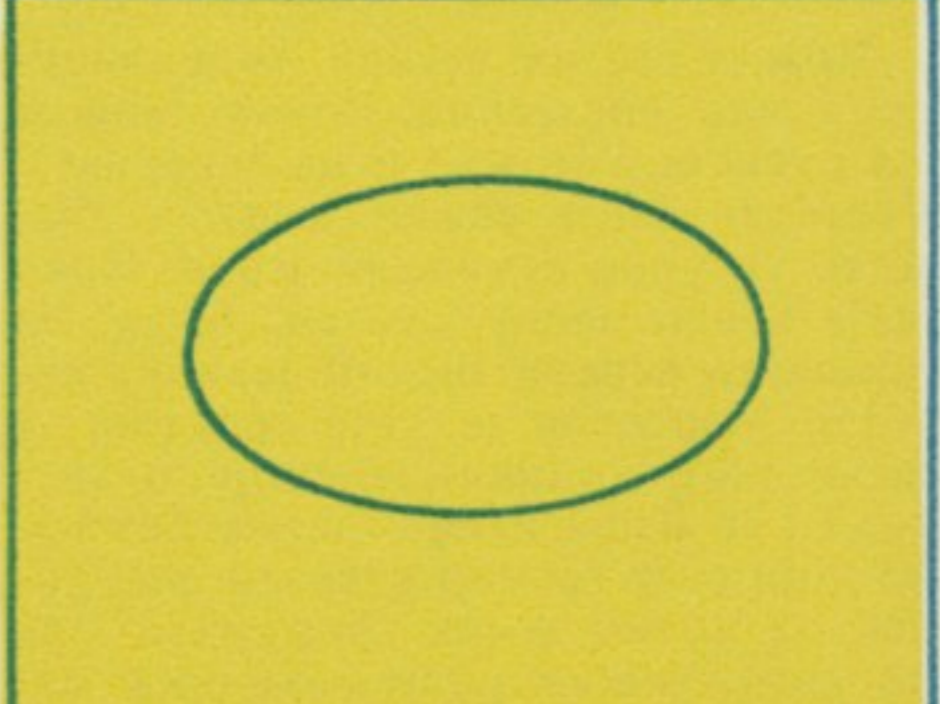
ПОКУШАО
САМ
АЛИ...

НА ЊИМА СУ СКРИВЕНИ
ЉУДИ! ПА ТО ЈЕ...
НАПАД!

ЗА МАЛЕ ЦРТАЧЕ

Прво нацртајте оловком елипсу. Затим редом додајте остале детаље као што показују следећа два цртежа и добићете симпатичну рибу коју видите у последњем пољу. Покушајте, није тешко.

Ово је прича о Слингу, слепом али то није званична верзија. певачу свемирских путева — Његове песме певали сте у школи:

„Чезнем за последњим великим
сиутом
на глобус на ком се родих;
жудим да одморим очи на небу
пустом
и свежим, зеленим пољима Земље“.

Можда сте их певали на француском или енглеском језику, можда на руском, а можда и на есперанту. Свеједно. Није важан језик — био је то сигурно земаљски језик. Нико није певао песму „Зелена брда“ на врскавом венеријанском језику; ниједан Марсовац је није грактао у подземним ходницима своје планете. То је наша песма, песма Земљана који су у свемир извезли све, почев од холивудских „лимунада“, па до синтетичких радиоактивних материја, али ова песма припада само Земљи и њеним синовима и кћерима, ма где они били.

Међутим, ви сигурно не бисте допустили да вам Слинг уђе ни у предсобље! Деловао је веома неуредно, стално се чешао по местима на којима је изгорео од сунца, али је непрекидно певао, смејао се, пио или јео. Преко беживотних очију имао је обичну прљаву крпу уместо завоја — човек коме је било свеједно како изгледа.

»Џетмен« Слини

„Галамција“ Слинг био је пилот друге класе и нормалног вида кад је „Госхоком“ кренуо на пут према Јупитеровим астероидима. Било је то доба кад се половина свемирских бродова који су ишли даље од Месечевог Града никад више није враћала, али астронаути се због тога нису много бринули — такав им је био посао.

Од свих космонаута „џетмени“ — пилоти — су били најбезбрижнији и најгори! Радаристи, астронавигатори и остали били су право „џеће“ у поређењу са њима! Можда је разлог био у томе што су „џетмени“ сувише знали. Наиме, остали чланови свемирске посаде препуштали су се капетановој вештини да их извуче из опасних ситуација каквим је обилovalo путовање по свемиру. „џетмени“ су знали да је вештина немоћна против слепих сила које су се криле у ракетним моторима.

„Госхок“ је био први свемирски брод преуређен са система хемијског горива на атомске нуклеарне реакторе или, боље рећи, први који није експлодирао! Слинг би био шеф машинског одељења на „Госхоку“ да га давно једном, летећи на броду „Стар“, није капетан затекао како компоује песме у време кад је гробало да надгледа уређаје. За казну је остављен у Месечевом Граду, отпуштен и стављен на црну листу. Међутим, њега то није нарочито погодило јер је знао да ће му се опет указати шанса да лети. И заиста, број космонаута стално је опадао и искусни „џетмени“ били су на цени, па је Слингу опет било дозвољено да лети. У паузи између два лета поново је могао да лута Венусбургом, да шета обалама Великог канала кад је у старом марсовском главном граду никло ново насеље... Није обраћао пажњу на опасности које су вребале „џетмене“ у стројарницама цинковских ракета: систем одбране од могућег озрачења из реактора био је веома ограничен да би се уштедело у простору, али Слинг није имао породицу, волео је летење и, изнад свега, није имао ништа против ризика.

Десет минута после уобичајеног

ЗЕЛЕНА ПОЉА ЗЕМЉЕ

СТЈУАРТ БЕРКЛИ

Свемирски бродови имају своје лејшаче, машинисте, радаристе, али и лејендарне њебаче-лушалице

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

детаљног упознавања са машинама „Госхока“, Слинг се обратио капетану:

На своје месџо!

— Капетане, рекао је — млазни мотор број 2 није исправан.

— Зашто то саопштаваш мени? — упита капетан. — Реци шефу стројарнице!

— Казао сам му, али он мисли да је све у реду. Међутим, грешим!

— Шеф стројарнице је одговоран за моторе и ако он сматра да је све у реду, не видим зашто не бих и ја! На своје место, узлећемо одмах!

Слинг слеже раменима и сиђе у машинско одељење...

Кад се у стројарници, у току лета, одједном упалило црвено светло, што је био знак да је атомско зрачење изван контроле, Слинг је покушао да интервенише, али без успеха.

„џетмени“ не оклевају — зато и јесу „џетмени“. „џетмен“ мора тако да познаје стројарницу да уме да се снађе и у мраку. Повлачећи ручицу за узбуну, Слинг викну у микрофон:

— Овде стројарница! Мотор број два не ради! Упалите резервна светла!

Покушавајући да испита и отклони квар, Слинг није ни приметио да се упалила резервна лампа — плазичасти радиоактивни блесак био је последње што је његов очни живац икад регистровао...

Космосџојер

Био је то крај Слингове космонаутске каријере. „Госхок“ га је оставио на Марсу и сад је Слинг био само један од многих свемирских инвалида који није имао довољно среће да погине кад је доживео трагедију.

Тумарао је Марсополисом, главним градом Марса, али није могао да види високе грађевине с обе стране Великог канала. Марсополис који је њему остао урезан у свести био је град мирне, плаве воде безбројних канала у којој су се огледале блиставе звезде марсовског неба. Сви људи, све жене и сва места

живео јер је сваки свемирски брод био његова „приватна“ летелица — ниједан капетан није имао снаге да одбије слепог Слинга са усном хармоником. Али, током безбројних путовања, Слинг никад није дошао ближе Земљи од Супра-њујоршке Свемирске станице. Чак и кад га је издавач његових сабраних песама први пут чуо како пева приликом једног лета, морао је на лицу места да их сними и касније пошаље, због нових издања, свог агента на Венери да не испушта Слинга докле год не отпева све песме којих је могао да се сети.

Трагедија на »Јупитеру-48«

Песма „Зелена брда Земље“, по којој су касније сабрана дела Слинга добила име, настала је под чудним и тужним околностима. Слинг је постао сувише стар за космостопера и ујелео се Земље. Користећи право услуженог космонаута на бесплатан повратак на Земљу, али тек после дужих нагађања са младим капетаном који није имао ни разумевања ни саосећања за људе што су већ за живота постали жива легенда свемирских летова, Слинг се на Венери укрцао у свемирски брод „Јупитер-48“ и кренуо према Земљи.

Десет минута после укрцавања сирена је дала знак за полазак. Кад је после извесног времена по промени притиска у ушима осетио да је узлетање извршено, Слинг се одвезао и пошао у стројарницу јер је желео да буде уз моторе кад прораде пуном снагом.

У стројарници је шеф био Арчи, његов стари пријатељ, који је био помоћник под Слингом током многих година и милионе километара су заједно превалили.

Пошто је одсвирао и отпевао најновију песму, Слинг упита Арчија: — Свиђа ли ти се, Арчи?

— МИСЛИМ ДА...—ЗАПОЧЕ АРЧИ, АЛИ СЛИНГ НИКАД НИЈЕ САЗНАО ШТА ЈЕ ПРИЈАТЕЉ ХТЕО ДА МУ КАЖЕ. ЕКСПЛОЗИЈА ЈЕ У СЛЕДЕЋЕМ ТРЕНУТКУ УГЉЕНИСАЛА АРЧИЈА НА МЕСТУ НА КОМЕ ЈЕ СТАЈАО.

— Одлична је, понови је још једном — одговори Арчи.

Пошто је испунио пријатељеву жељу, Слинг замишљено рече:

— Ви млади сте баш омекали. Све је аутоматизовано. Кад сам ја био „главни“ у стројарници, онда си морао да останеш будан цело време.

— И сад мора да се буде будан — узврати Арчи, показујући с професионалним поносом аутоматске команде које су замениле ручне из Слинговог доба. Покрећући команде и распитујући се о начину њиховог рада, Слинг се брзо упознао с новим уређајима. Био је сујетан на своју професију и сматрао је себе још и сад „детменом“ који је присиљен да изиграва свемирског трубадура између два лета док Управа за астронаутику поново не затражи његове услуге.

— Видим да команде још раде на истом принципу — рече он Арчију. — Само су аутоматизоване.

— Да, али су каблови за систем преноса другачији. Мислим да... — започе Арчи, али Слинг никад није сазнао шта је хтео да му каже. Експлозија радиоактивног зрачења угљенисала је Арчија на месту на коме је стајао!

»Џејмен« на дужности

Слинг је осетио шта се догодило и његови стари рефлексии поново су прорадили. Одмах је алармирао командну кабину и покушао да пронађе каблове на којима је настао квар. Само да пронађе место где су, а што се тиче светлости, није му била ни потребна. Иначе, знао је сваку команду, сваки уређај онако као што је знао своју усну хармонику.

— Машинско одељење! Машинско одељење! Зашто сте дали узбуну? — чуло се из командне кабине.

— Не улазите! — викнуо је Слинг. — Место је „врѹће“!

По лицу и у костима осећао је голоту сличну тропском сунцу...

Успео је да постави на место каблове, после више повика и гуњања за рачун савремених неспретњаковића који у стројарници немају одговарајућег алата. А онда је покушао да голим рукама повеже каблове, што је био тежак и опасан посао. Затим је закључио да мотор број три сасвим мора да се искључи, али је прво обавестио командну кабину.

— Команда! — викну Слинг у микрофон.

— Овде команда!
— Искључујем мотор број три — хитан случај!

— Ко говори? Је ли то Арчи?
— Арчи је мртав! Овде Слинг, на дужности. Будите у вези!

Није било одговора јер је капетан сигурно био запањен догађајима, али није смео да не послуша. Морао је да води рачуна о путницима, броду и посади. Врата су морала да остану затворена.

Међутим, брод је сада био изван опасности захваљујући Слингу и могао је да стигне на Земљу са једним мотором ван употребе. Што се тиче њега лично, Слинг није био сигуран у погледу исхода. Није могао да види светлоцрвену маглу, али знао је да је ту. Док је покушавао отварајући спољни вентил да испусти ваздух и смањи степен радиоактивности, преко микрофона је послао свој последњи извештај, најнеобичнији у историји свемирских летова:

„Чезнем за последњим великим
на глобус на ком се родих;
жудим да одморим очи на небу
и свежим, зеленим пољима Земље“.

ТУНГА И ШРНИН ЖДРЕБАЦ

ПОДСЕТНИК

„Викторија“ је стара игра за децу и за одрасле. Постоји много комбинација бројева које није увек лако саставити. Продавница сувенира у „Путнику“ угао Ул. маршала Тита и Драгослава Јовановића. Цена 9,50 и 16 динара.

ЗА ПОКЛОН

ПЛОЧА ЗА ВАС

САФЕТ КУЈЕ...

Недавно се у продавницама појавила плоча са две песме које певају о човеку, Месецу и космосу. Сафет Исовић, један од наших најбољих певача народних песама, овог пута пева стару народну песму „Мујо кује коња по мјесецу“ у новом, „атомском“ аранжману. Друга песма на плочи је „Химна човеку“, композитора Војислава Костића, коју пева Оливера Вучо. Плочу је издао РТБ, а цена је 6.— н.д.

НА АЕРОДРОМУ БЕОГРАД

ЧИТАЈТЕ ПОЛИТИЧНИ ЗАБАВНИК

- 1 Радар који прати авионе у лету и приликом слетања и узлетања и контролише њихов правац и висину у коридору којим лете.
- 2 Контролни торањ у коме раде специјалисти за вођење авиона у лету и који прате све авионе који лете према аеродрому или од аеродрома у другом правцу.
- 3 Пристанишна зграда где путници добијају карте за излаз на писту, предају кофере и по позиву излазе на врата где их чека аутобус за превоз до авиона. У овој згради посебно су излази и улази за домаћи саобраћај а посебно за међународне путнике где се налази царинска и пасошка контрола.
- 4 Саобраћајна дирекција и оперативни центар ЈАТ-а, где пилоти и стјуардесе добијају налог за лет, метеоролошке податке и правац по коме ће летети. Овде се налази ЈАТ-ова служба која радиом прати све авионе без обзира где се у свету налазе.
- 5 Млазни авион „Каравела“ који носи 91 путника припрема се за лет.
- 6 Цистерна из које се сипа НАФТА у крила „Каравеле“ где се налазе резервоари за 28.000 литара нафте.
- 7 Трактор са приколицом за опслуживање авиона у којој се налазе уређаји за чишћење авиона пре полетања.
- 8 Starter који електричном струјом пали моторе авиона пред узлетање.
- 9 Комби аутомобил у коме се налази у касетама храна и пиће за путнике: доручак, ужина, ручак, вечера и др. Све ово се свеже уноси у авион пред полетање, а кува се и справља на аеродрому у кухињи која дневно може да направи 10.000 obroka хране.
- 10 Пуњење клипног авиона „Конвер-метрополитен“ високооктанским БЕНЗИНОМ.
- 11 Авион „Конвер-метрополитен“ који може превести 52 путника.
- 12 Аеродромски аутобус који превози путнике од излазних врата пристанишне зграде до авиона. На овај начин путници су сигурни да ће ући у свој авион.
- 13 Нови млазни ЈАТ-ов авион „ДЦ-9“ са 100 путника је управо сле-тео и креће се у правцу своје позиције пред пристанишну зграду.
- 14 Полетање „Каравеле“ са писте дуге 2.800 метара.

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉА

Желим да се дописујем са друговима и другарицама из целе земље и иностранства. Волим бит-музику, спорт и певаче забавних мелодија. Имам 13 година. Нада Маретић, Булевар 23. октобра п+8, улаз 5, стан 35/VIII, Нови Сад.

Зовем се Чоков Тинка и имам 13 година. Желела бих да се дописујем са девојчицама и дечакима из Југославије и широм света. Мој хоби је сакупљање фотографија глумаца и фудбалских тимова. Cioșov Tinca, loc. Saravale, Ivd. Timis, Romania.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама широм Југославије. Имам 12 година, а хоби ми је сакупљање салвета, „земље и градови света“, звезде микрофона, марке, Винету и разгледнице. Лидија Чубровић, Жарка Васиљевића 8/III, Нови Сад.

Нас две смо сестре од тетке и желимо да се дописујемо са другарицама широм света. Наш хоби је: сакупљање разгледница, салвета и поштанских марка. Што се тиче размењивања, на свако писмо одговарамо. Језик дописивања за мене енглески и српскохрватски а за Љиљу руски и српскохрватски. Зорица Ђокић, ул. Емин Дураку бр. 19/3, Косовска Митровица и Љиљана Настић, ул. Живадина Апостоловића 66/7, Трстеник.

Желео бих да се дописујем са својим вршњацима и вршњакињама из: Приједора, Добоја, Травника, Зенице, Осиека, Загреб, Сарајево, Мостара, Пуле и Дубровника. Имам 16 година. Горан Мирковић, Касима Наџина 19, Ваљалук.

Драги Забавниче, желела бих да преко тебе стекнем нове другове и другарице из СССР и Југославије. Имам 12 година и сада сам пошла у VI разред. Обожавам Антоана, Ђорђа Марјановића и 4 М. Навијам за „Партизан“. Зорица Миливојевић, Даринке Радовић 12, Топола — Оплепац.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље. Скупљам фотографије Жана Сорела и Алена Делона. Размењивала бих слике са другом или другарицом са којом бих се дописивала. Меланија Сакач, Моше Пијаде 7/3, Крагујевац.

Желим да се дописујем с девојчицама и дечакима из Југославије. Идем у 7. разред и имам 13 година. СССР. В-К-О-г. Лениногорск, пр. Ленина 42—35, Карих Ана.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље. Идем у V разред имам 11 година. Мој хоби је: скупљам салвете, марке и разгледнице. Весна Огњанова, ул. Страшо Пинџур број 7, Штип.

Имам 14 година и желела бих да се дописујем са друговима и другарицама широм земље и иностранства. Хоби ми је сакупљање разгледница и слика разних певача и глумаца. Језик: руски и српско хрватски. Слободанка Којчиновић, Маршала Тита 56, Надаљ.

ДАЈТЕ ЈОШ НАЛЕПНИЦА ЗА СВЕСКЕ

Драги забавниче!

Редовни сам читалац листа — ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК. Он је изврстан и веома, веома леп. У овом броју сте објавили налепнице за свеске на чему сам вам веома захвална. Пошто сам ученица VII раз. и имам доста књига и свески, замолила бих те да у идућем броју објавиш неколико налепница за свеске. На њима могу бити разне шаре, Дикан, Денис, Мики, Мини, Пата, Паја итд. Ово је моја молба и надам се да ће те ми изаћи у сусрет.

Весна Ковачић, О. Ш. „Камендин“, Сириг код Новог Сада.

Драги „Забавниче“, веома су нам се свиделе тикете за свеске које сте објавили у броју 923. али их је било веома мало. Зато бисмо вас молиле да објавите још тих тикета.

Много поздрава нашем „ЗАБАВНИКУ“.

Милојка и Радојка Петричевић, Христе Ботева 19, Сарајево.

Весни, Милојки, Радојки и осталим читаоцима који су нам се обратили са личном молбом одговарамо да ће се већ у неком од наредних бројева појавити нова серија налепница за свеске.

ОПКЛАДА

Надам се да ћете мени и мојој другарици помоћи. Одговор мора бити хитан јер је у питању опклада. Ради се о томе ко игра главну женску улогу у филму „Моје песме, моји снови“. Унапред захвална стал на читатељка.

Светлана Гојић, Ђорђа Јовановића 1, Београд

Главну женску улогу у филму „Моје песме, моји снови“ играла је Џули Ендрјус. Рођена је у Енглеској пре 33 године, снима у Америци. Године 1965. добила је „Оскара“ за улогу Мери Попинс.

ИСКРЕНИМ ЉУБИТЕЉИМА »ЗАБАВНИКА«

Поштовани уредниче.

Као дугогодишњи читалац обраћам вам се с молбом да у свом листу објавите и ове моје редове. Забавник скупљам још од првог разреда основне школе али, на жалост, традицију сам морао да прекинем.

РЕШЕЊЕ СА 18. СТРАНЕ

Пре него што је ушао у професоров кабинет чија су тапацирана врата била херметички затворена и спречавала гас да изађе, Беноа је угасио тек упаљену цигарету да не би у професоровом кабинету изазвао експлозију. Значи, знао је да је гас пуштен. Овај потез изазвао је инспекторину сумњу.

Стамбене прилике ми не дозвољавају да и даље чувам комплете Забавника од 1957-68, па бих их врло радо уступио искреним љубитељима овог листа.

Надам се да ћете ово објавити јер не желим да моји Забавници заврше на отпаду или у ватри.

Иван Шефер, Петра Драпшина 60, Нови Сад.

Драги читоци, позивамо вас у помоћ: на који начин да утврдимо ко је то искрен пријатељ „Забавника“. Предложите нам коме Иван Шефер да поклони комплете нашег листа.

ДОБИЛА 70 ПИСАМА

Драги „Забавниче“

Желела бих да поздравим све другове и другарице који су ми писали. Пошто сам добила 70 писама, нисам могла свима да се јавим.

Пуно поздрава од Браниславе Вулић, Устаничка 15а, Београд.

ШТА ДА КУПИМ?

Драги Забавниче, мени ће ускоро рођендан. Имаћу девет година. Али ја не знам шта да купим. Имам пет хиљада од тате, две од сестре, четири од маме. Ја те молим да ми ти кажеш. Унапред ти захваљује твој редовни читалац Драган Ђирић.

Драги Драгане, кад су већ сви били тако дарезљиви према теби, хајде да ти и ми помогнемо. Добио си приличну суму и са њом се може свашта урадити. Могао би новац да ставиш на књижицу, па да га употребиш једног дана кад будеш знао шта желиш да купиш. Или можда више волиш да га одмах потрошиш. Како, избор је велики: ролшве, ракете за бадминтон, комплет фломастера, фудбалска лопта, а ми бисмо ти предложили и да прегледаш велики забавников сајам књига (објављен у овом броју) на коме ћеш моћи много јевтиније да купиш много лепих књига. На пример: Освета Робина Худа, Дизниленд. Приче из класичне старине, Буфало Бил, Мери Попинс и многе друге.

На крају, срећан ти рођендан, Драгане.

ТРАЖИ СЕ ДОНОВАН!?

Драги пријатељи, свима који ми пошаљу фотографије Донована шаљем значке или фотографије других певача и састава.

Жељко Митровић, Ул. Б. Кидрич 70а, Осиек.

* укршћене речи *

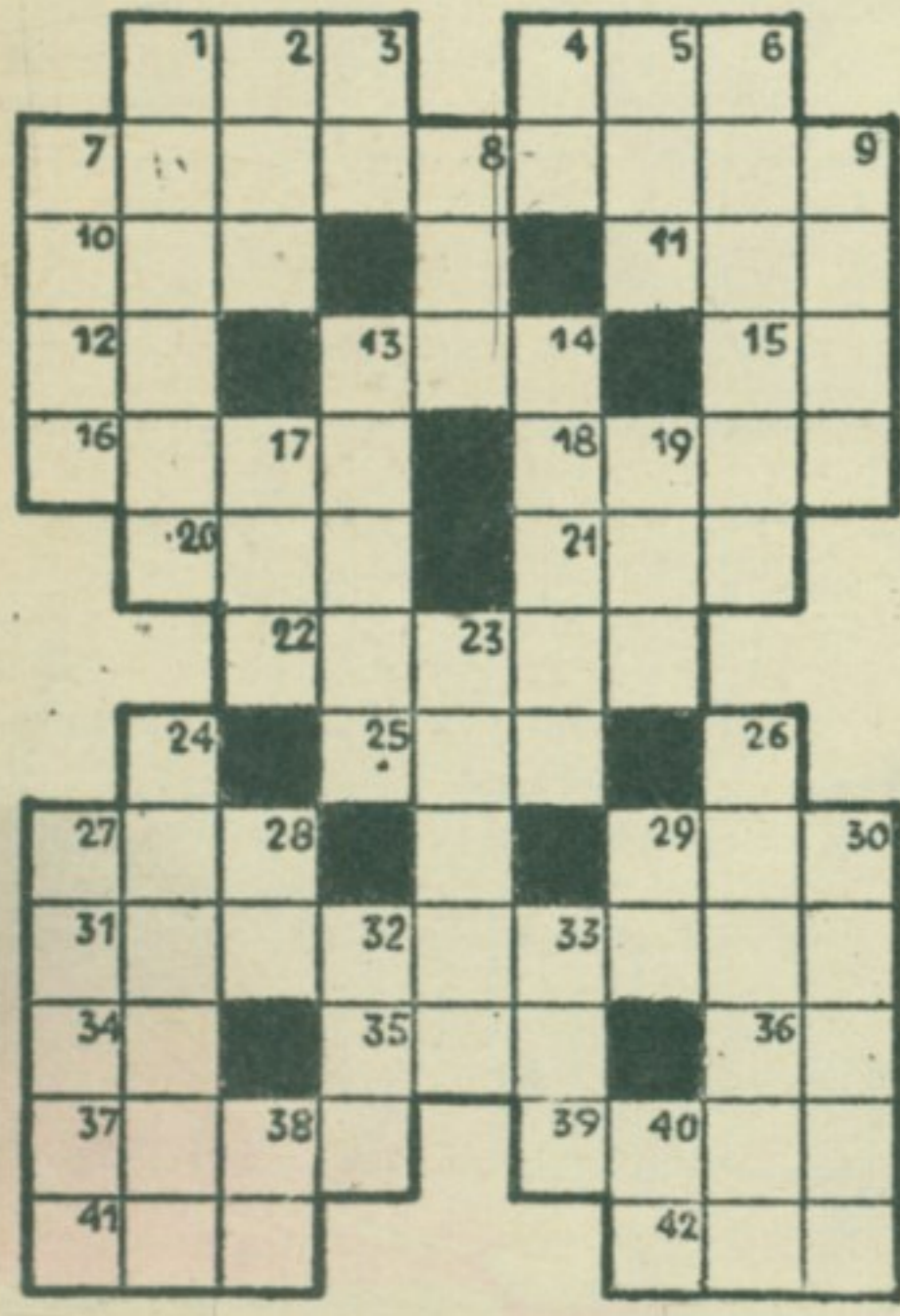
Водоравно: 1) четинарско дрво, 4) трезор, 7) просветни радник, 10) стара турска титула, 11) чехословачка афирмација, 12) два слова, 13) део намештаја, 15) два суседна слова, 16) земља (лат.), 18) приста ниште, 20) немачки књижевник („Чаробни брег“), 21) друга, 22) мор-

ска пена, 25) старојудејски цар, 27) камењар, 29) чокот винове лозе, 31) планина у Србији, 34) америчка скраћеница за „све у реду“, 35) тек стилна биљка, 36) дршка на виолини, 37) украсна дугмад на народној ношњи, 39) највећа копнена животиња, 41) показна заменица, 42) лична заменица.

Усправно: 1) врста дрвета, 2) врста инсекта, 3) истурени део копна у море, 4) иницијали нашег књижевника („Кадињача“), 5) град на Сицилији, 6) држава у Европи, 7) град у Француској, 8) фудбалски израз, 9) важна стратегијска тачка, 13) ледена стена, 14) маслина, 17) српски средњовековни град, 19) река у Босни, 23) полуострво на Јадрану, 24) град у Пољској, 26) атински законодавац из VII в. пре н.е., 27) град у Јапану, 28) два слова, 29) хемијски знак за тербијум, 30) позорница, 32) земљиште, 33) река у Аустрији, 38) предлог, 40) гувернер Свете Јелене у доба Наполеона.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно: 1) Тагоре, 6) Врус, 7) Енс, 9) рит, 10) Грци, 11) ар, 12) Тунис, 13) Мал, 15) шака, 16) стока, 18) Л(аза) К(остић), 19) нар, 20) со, 21) барка, 23) По, 25) Ида, 26) смех, 28) л р, 29) етида, 30) куб, 32) Илир, 33) агон, 35) еја, 36) Анкара.

Главни и одговорни уредник Никола Лекић, технички уредник Владимир Горбунов. Издаје и штампа „ПОЛИТИКА“ Новинско издавачко предузеће Београд, Македонска 29. Текући рачун број 608-1-82-1. Поштански факс 124. Телефони: 24-471, централа 24-191 и 25-761. Претплата за нашу земљу: годишња 44 динара, полугодишња 22 динара; за иностранство: годишња 88 динара, полугодишња 44 динара. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 31/1, тел. 22.711.

WALT
DISNEY

МИКИ

